

Projekt

z dnia

Utworzony przez

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XX/147/2026
RADY GMINY WIELGIE**

z dnia 25 marca 2026 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim za rok 2025 wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej oraz sprawozdania z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 za rok 2025

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 110 ust. 9, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.) – uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim za rok 2025 wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, w brzmieniu określonym w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 za rok 2025, w brzmieniu określonym w załączniku Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wielgie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Ewelina Antonowicz

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WIELGIEM ZA ROK 2025 WRAZ Z WYKAZEM POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

I. Wprowadzenie

Zgodnie z zapisem art. 110 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.) „Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem jest jednostką budżetową, realizującą zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw.

W 2025 r. ośrodek realizował zadania przy pomocy:

- 18 pracowników zatrudnionych na umowę o pracę, w tym: 1 kierownik, 1 główny księgowy, 1 księgowy (do 29.07.2025 r.), 1 starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator, 4 starszych specjalistów pracy socjalnej (pracownicy socjalni), 1 samodzielny referent ds. kadr i płac, 2 samodzielnych referentów, 2 inspektorów, 1 inspektor ds. wspierania rodziny, 1 asystent rodziny, 2 opiekunki, 1 asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025),
- pracowników zatrudnionych w ramach umów zlecenie: 4 osoby - obsługa GOPS, 10 osób – usługi opiekuńcze (w tym na zastępstwa), 1 osoba usługi psychologiczne w Punkcie konsultacyjno-informacyjnym,
- pracowników świadczących pracę w ramach programów: „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025: 14 opiekunów (z tego 12 na umowę zlecenie i 2 umowa o pracę (ujęte powyżej) i „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek

Samorządu Terytorialnego – edycja 2025: 19 asystentów (z tego 17 na umowę zlecenie i 2 umowa o pracę (ujęte powyżej),

- 1 pracownika zatrudnionego na umowę o dzieło (obsługa GOPS),
- 10 podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą: 5 podmiotów – obsługa GOPS, 1 podmiot - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 3 podmioty – schronienie, 1 podmiot – działania psychologiczno-terapeutyczne.

Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania ustawowe, obejmujące działania osłonowe i aktywizujące, mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W zakresie pomocy społecznej GOPS realizuje zadania własne i zlecone Gminie Wielgie oraz zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej. Ponadto, ośrodek wykonuje zadania przekazane przez Wójta Gminy Wielgie w zakresie m.in. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Do zadań działalności Ośrodka należy w szczególności:

1. Udzielanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej.
2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
3. Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej.
4. Rozwijanie nowych form pomocy.
5. Aktywizacja i integracja lokalna.
6. Organizacja pracy z rodziną przeżywającą trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.
7. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń pielęgnacyjnych.
8. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ich realizacja na podstawie ustawy oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników.
9. Prowadzenie spraw, w tym przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.
10. Wypłacanie wynagrodzeń za sprawowanie opieki zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej.
11. Prowadzenie spraw związanych z przemocą domową oraz przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.
12. Ustalanie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.
13. Prowadzenie spraw w zakresie przyznawania stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym i zasiłków szkolnych, związanych ze zdarzeniem losowym.
14. Wydawanie Kart Dużej Rodziny.
15. Wspieranie osób z niepełnosprawnością, dowóz dzieci z niepełnosprawnością do szkół

i wsparcie osób starszych.

16. Wsparcie rodzin w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

17. Realizacja innych zadań wynikających z programów rządowych oraz podpisanych porozumień i umów.

18. Wydawanie zaświadczeń do uzyskania dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska („Czyste powietrze”).

II. Pomoc środowiskowa

Pomoc środowiskowa realizowana jest przez pracowników socjalnych Ośrodka. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, z wyjątkiem zasiłków celowych z tytułu zdarzeń losowych lub klęski żywiołowej, specjalnego zasiłku celowego, pomocy dla cudzoziemców w 2025 r. przysługiwała:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty 1010,00 zł,
- osobie w rodzinie, której dochód nie przekraczał kwoty 823,00 zł.

Przy przyznawaniu świadczeń przez pracowników socjalnych, oprócz spełnienia kryterium dochodowego musi wystąpić jednocześnie co najmniej jeden z powodów, np. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc domowa, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa.

W roku 2025 różnymi formami pomocy objęto 298 rodzin z liczbą osób w rodzinach - 953. Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej było bezrobocie – 139 rodzin, w tym długotrwałe bezrobocie, ubóstwo – 136 rodzin oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 108 rodzin.

Kolejnymi przyczynami były: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa (w tym potrzeba ochrony wielodzietności), alkoholizm, bezdomność, przemoc domowa, zdarzenie losowe, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Działania pracowników socjalnych prowadzone były w 3 obszarach tj. przyznawania świadczeń pieniężnych, pomocy pozamaterialnej, działań środowiskowych.

2.1. Świadczenia pieniężne

Podstawą przyznania świadczeń jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. W 2025 roku w celu przyznania pomocy przeprowadzono 690 wywiadów środowiskowych.

Zasilek stały - przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Pomoc w formie zasiłku stałego otrzymało 59 osób.

Zasilek okresowy – przyznawany jest w szczególności ze względu na bezrobocie, długotrwałą chorobę, niepełnosprawność. Z tej formy pomocy skorzystało 108 rodzin, w tym 1 osoba, która opuściła zakład karny.

Zasilek celowy i specjalny zasiłek celowy – przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia, na zakup ogrzewania, w tym opału. Pomoc ogółem otrzymało 48 rodzin, w tym 23 rodziny specjalny zasiłek celowy (z tego 1 osoba, która opuściła ZK).

W 2025 r. nie wypłacono zasiłku celowego na pokrycie kosztów zakupu biletu kredytowego.

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” – z tej formy wsparcia skorzystało 169 rodzin, w tym 2 osoby po zwolnieniu z zakładu karnego. Od 01.01.2023 r. podwyższono do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania w/w świadczenia tj. wg obowiązujących w 2025 r. kryteriów dochodowych: dla osoby w rodzinie wynosi 823,00 zł tj. 200% - 1646,00 zł, dla osoby samotnie gospodarującej 1010,00 zł tj. 200% - 2020,00 zł.

Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – tę formę wsparcia otrzymały 2 rodziny.

2.2. Pomoc pozamaterialna

Poza udzielaniem świadczeń pieniężnych pracownicy socjalni GOPS w Wielkim podejmowali działania w zakresie pracy socjalnej i udzielali różnorodnych form wsparcia pozamaterialnego.

Praca socjalna - do zadań pracownika socjalnego poza przeprowadzaniem wywiadów i wnioskowaniem o świadczenia należy również praca socjalna, której celem jest pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do możliwie samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W 2025 r. pracą socjalną objęto 257 rodzin. Zawarto 3 kontrakty socjalne z osobami bezrobotnymi. Głównym celem podpisanych kontraktów socjalnych było przyjęcie postawy aktywnej w pokonywaniu trudności życiowych, poprawa sytuacji życiowej.

Posilek – wieloletni rządowy program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Z pomocy

w formie „gorącego posiłku” w szkołach/przedszkolach skorzystało 251 dzieci. Od 01.01.2023 r. podwyższono do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania w/w świadczenia.

Usługi opiekuńcze – realizowane w miejscu zamieszkania. Tą formą pomocy w roku sprawozdawczym objęto 9 osób. W 2025 r. GOPS realizował Program „Opieka 75+” – edycja 2025, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Z programu skorzystały 4 osoby objęte usługami opiekuńczymi.

W tym miejscu należy również zaznaczyć, że w 2025 r. GOPS Wielgie przystąpił do *Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025*. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Z programu skorzystało 16 osób opiekujących się dorosłymi osobami z niepełnosprawnością.

Kolejnym programem, do którego przystąpił GOPS Wielgie był *Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025*. Jego celem było zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością. Z programu skorzystało 30 osób z niepełnosprawnościami.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomocą objęto 16 osób. Pracownicy socjalni przeprowadzają wywiady środowiskowe, ustalają odpłatność, a kierownik GOPS wydaje decyzję administracyjną. W 2025 r. wykonanie tego zadania zlecono podmiotowi wyłonionemu w ramach postępowania przetargowego.

Schronienie – w 2025 r. pomoc w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych otrzymały 4 osoby (mężczyźni), w tym 2 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Poradnictwo indywidualne – w roku sprawozdawczym organizowano poradnictwo psychologiczne oraz udzielano specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin. Na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem na terenie gminy Wielgie działały **3 punkty konsultacyjno-informacyjne** dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w szczególności od alkoholu i narkotyków, w tym udzielanie wsparcia i informacji. Punkty te znajdowały się w ZPO Wielgie, GOPS Wielgie oraz pod adresem Zaduszniki 10. Przez cały rok

prowadzone były przez psychologa – P. Jarosława Najberga (24 godz./mies.). Ze wsparcia korzystały zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci. Na spotkania zgłaszały się osoby z różnymi problemami: uzależnieni od alkoholu czy narkotyków, doświadczający przemocy psychicznej, z problemami wychowawczymi, współuzależnieni, z licznymi zaburzeniami, DDA i inni.

W 2025 r. udzielono łącznie **242 konsultacje**.

Zapewniono również pomoc prawną, realizowaną przez pracownika GOPS (inspektor do spraw wspierania rodziny). W 2025 r. inspektor do spraw wspierania rodziny udzielił 54 tego typu porady (formułował również wnioski do sądów i innych instytucji).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem ul. Starowiejska 8 prowadzi punkt informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w szczególności od alkoholu i narkotyków.

W miejscowości Zaduszniki ma swoją siedzibę **Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”**, skupiające osoby, które były lub są leczone z wszelkich uzależnień (alkohol, narkotyki itp.) oraz ich rodziny. W ramach działalności prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – punkt psychologiczno-konsultacyjny. Podczas konsultacji terapeutka prowadziła rozmowy, dążyła do podjęcia przez te osoby trwałej abstynencji oraz odzyskania równowagi emocjonalnej. W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. w ramach działalności stowarzyszenia wsparciem objętych zostało 18 osób uzależnionych i 6 osób współuzależnionych.

III. Pomoc instytucjonalna

3.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. W 2025 r. z tej formy pomocy korzystało 8 osób umieszczonych w poszczególnych domach pomocy.

IV. Świadczenia rodzinne, alimentacyjne, stypendia szkolne o charakterze socjalnym, dodatki mieszkaniowe

4.1. Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów, świadczenie wychowawcze, świadczenia z ustawy „Za życiem”

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do zasiłku rodzinnego i dodatków obowiązuje **tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę"**. Według tego mechanizmu, przekroczenie kryterium dochodowego przez rodzinę ubiegającą się o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami nie oznacza wykluczenia jej z systemu świadczeń rodzinnych, ale rodzina ta może otrzymać świadczenia, o które się ubiega odpowiednio pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego.

Świadczenia rodzinne:

- zasiłek rodzinny – wypłacono 5098 świadczeń,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 19 świadczeń,
- dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka – wypłacono 191 świadczeń,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – wypłacono 26 świadczeń,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – wypłacono 598 świadczeń,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania – wypłacono 978 świadczeń,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – wypłacono 568 świadczeń,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – wypłacono 1208 świadczeń,
- zasiłek pielęgnacyjny – wypłacono 3610 świadczeń,
- świadczenie pielęgnacyjne – wypłacono 1156 świadczeń,
- specjalny zasiłek opiekuńczy – wypłacono 39 świadczeń,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono 33 świadczenia,
- świadczenie rodzicielskie – wypłacono 209 świadczeń,
- zasiłek dla opiekunów – wypłacono 1 świadczenie,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono 920 świadczeń,
- świadczenie wychowawcze – wypłacono 2 świadczenia,
- świadczenie z ustawy „Za życiem” – 1 świadczenie.

4.2. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego i postępowania wobec dłużników – świadczenie z funduszu alimentacyjnego pobrało 29 rodzin (stan na dzień 31.12.2025 r.) - 606 świadczeń.

W 2025 r. kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosiła 1209,00 zł. Zgodnie z przepisami kryterium dochodowe podlega co 3

lata zwiększeniu o wskaźnik waloryzacji. Przy ustalaniu dochodu rodziny uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tak jak przy zasiłku rodzinnym obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę".

4.3. Stypendia szkolne o charakterze socjalnym – w I półroczu 2025 r. stypendium otrzymało 129 uczniów, zaś w II półroczu 155 uczniów. Aby świadczenie mogło być przyznane miesięczna wysokość dochodu w rodzinie ucznia w 2025 r. nie mogła przekroczyć kryterium dochodowego, tj. kwoty 823,00 zł na osobę w rodzinie i 1010,00 na osobę samotnie gospodarującą. W 2025 r. 5 uczniom przyznano zasiłek szkolny (w związku ze zdarzeniem losowym).

4.4. Dodatki mieszkaniowe – wypłacono dla 6 rodzin.

V. Wsparcie rodziny i system pieczy zastępczej

5.1. Asysta rodzinna

Jednym z narzędzi w zakresie wspierania rodziny jest pomoc asystenta rodziny. Celem wsparcia jest współpraca z rodziną, aby w przyszłości potrafiła ona samodzielnie pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny jest to osoba towarzysząca komuś, współobecna, pomagająca, będąca w pogotowiu. Towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Ponadto wprowadzenie asystenta rodziny ma na celu utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku lub powrotu do domu rodzinnego z pieczy zastępczej. W okresie sprawozdawczym zatrudniony był 1 asystent rodziny na umowę o pracę w systemie zadaniowym.

Praca asystenta rodziny w systemie zadaniowym zdecydowanie wpływa na polepszenie szeroko pojętej pomocy rodzinie, gdyż współpracuje z rodziną o różnych porach dnia.

Wsparciem asystenta w 2025 roku objętych było **12 rodzin**.

Rola asystenta rodziny w Ośrodku polegała na:

- 1) aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, które mają problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę,
- 2) udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych,
- 3) wspieraniu aktywności społecznej rodziny, motywowaniu do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 4) podejmowaniu działań interwencyjnych i zaradczych, w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa

dziecka i rodziny,

5) monitorowaniu funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,

6) pomocy w załatwianiu spraw w urzędach i instytucjach,

7) pomocy w rozwiązywaniu problemów i konfliktów rodzinnych,

8) wzmacnianiu kompetencji rodziców,

9) stałej współpracy z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

5.2. Sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny

Rodzinna piecza zastępcza

Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Ośrodek w tym zakresie współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie. Do najważniejszych zadań ośrodka należało:

- udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
- udział w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka.

W rodzinnej pieczy zastępczej z terenu gminy Wielgie umieszczonych jest **14 dzieci** w tym: **4 dzieci** w rodzinach spokrewnionych, **7 dzieci** w rodzinnym domu dziecka, **2 dzieci** w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i **1 dziecko** w niezawodowej rodzinie zastępczej.

Koszt umieszczenia dzieci w pieczy rodzinnej w 2025 roku wyniósł – 121 661,99 zł – budżet gminy.

Instytucjonalna piecza zastępcza

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2025 r. przebywało **3 dzieci** z terenu gminy Wielgie.

Zadania w tym zakresie obejmowały:

- współpracę z kuratorami sądowymi i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie, w celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym opieki rodziców,
- działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczanych w placówce opiekuńczo -wychowawczej na terenie powiatu lipnowskiego,

Placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których umieszczeni byli małoletni:

- 1) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Na Zakręcie” w Lipnie - **2 dzieci**,
- 2) Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wielkiem (87-645 Zbójno) – **1 dziecko**.

Koszt umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2025 roku wyniósł – 93 835,83 zł – budżet gminy.

5.3. Przemoc domowa

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W związku z wprowadzonymi zmianami zaszła potrzeba dostosowania się do obowiązujących wymagań i zmiany przepisów prawa, dlatego też Wójt Gminy Wielgie powołał nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielkiem. Funkcjonuje on obecnie w liczbie 9 członków – przedstawicieli różnych instytucji (zmiana składu zespołu interdyscyplinarnego).

Osoby wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego współpracują ze sobą w sposób skoordynowany. Podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, zapewniają skuteczne reagowanie na problem. Grupy wkraczają w każdą trudną sytuację osoby, rodziny, grupy problemowej bądź środowiska, której rozwiązanie wykracza poza kompetencje jednej instytucji i wymaga zaangażowania innych podmiotów. Zespół przyjął sobie za cel zapewnienie bezpieczeństwa, ochronę zdrowia i życia osób dotkniętych przemocą.

W 2025 r. podejmowane były działania w rodzinach zagrożonych przemocą, mające na celu jej przeciwdziałanie poprzez np. pracę socjalną, wsparcie asystenta rodziny, pomoc pedagogów szkolnych, policji, kuratorów, spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punkty konsultacji psychologicznej i terapeutycznej, pomoc prawną inspektora do spraw wspierania rodziny, wsparcie ośrodków zdrowia.

Rada Gminy Wielgie Uchwałą Nr LI/432/2024 z dnia 15.03.2024 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030. Program ten musiał zostać dostosowany do wymagań Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.). Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej. Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko.

W 2025 r. na terenie gminy Wielgie założonych zostało **11 formularzy „Niebieska Karta”**, z tego 9 przez Policję i 2 przez GOPS. W 10 przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, zaś w 1 kobieta. Łączna liczba rodzin objętych czynną procedurą „Niebieskie Karty” (2023-2025) wyniosła 27 (łącznie 85 osób w rodzinach). Opracowano 11 indywidualnych planów pomocy. W 2025 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (raz na 2 m-ce). Również w danym roku powołano 11 grup diagnostyczno-pomocowych. W tym miejscu należy wskazać, że w 2025 r. funkcjonowało 27 grup diagnostyczno-pomocowych, odbyło się 101 spotkań tych grup. W badanym roku zakończonych zostało 10 procedur „Niebieskie Karty”, zakończonych 9-miesięcznych monitoringów NK było 9, do 9-miesięcznego monitorowania w 2026 r. pozostało 7 NK, zaś czynnych „Niebieskich Kart”, które przeszły na 2026 r. jest 11.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem współpracuje ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej we Włocławku (MOPR Włocławek). W Specjalistycznym Ośrodku tymczasowo od 27 marca 2023 r. do grudnia 2026 r. przebywała matka z małym dzieckiem (mieszkanka gminy Wielgie – cudzoziemka) - objęta indywidualnym planem pomocy.

Nasza gmina przystąpiła do Ogólnopolskiej Kampanii „DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY”. Kampania organizowana przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci. Głównym partnerem kampanii była Rzeczniczka Praw Dziecka. Przedmiotowa kampania była wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci w Polsce i promowała rozwiązania sprzyjające dobremu dzieciństwu. Było to wydarzenie, które miało mobilizować całe społeczeństwo. Inauguracja kampanii odbyła się 6 października 2025 r. na ogólnopolskiej konferencji w Warszawie. Szczególnym, symbolicznym momentem akcji był jej finał w dniu 19 listopada 2025 r. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego dnia budynki i inne obiekty w całej Polsce zostały podświetlane na czerwono. Kampania „Dzieciństwo bez Przemocy” to nie tylko działanie profilaktyczne, ale przede wszystkim wyraz troski o dobro najmłodszych i realna pomoc w zapobieganiu krzywdzeniu. Razem możemy zatrzymać przemoc wobec dzieci.

Przy współpracy psychologów, pedagogów, wychowawców klas nasze szkoły i przedszkola również przeprowadziły akcje edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Nam również zależało na tym, aby nasza gmina mogła zaistnieć na mapie prezentowanych inicjatyw na poziomie kraju, ponieważ dobro dzieci jest dla nas wszystkich priorytetem. Każdy też mógł podpisać manifest, wyrażając w ten sposób sprzeciw wobec przemocy fizycznej i psychicznej względem dzieci. Akcja ta, zgodnie z zamierzeniami organizatorów kampanii, polegała też na oświetleniu na czerwono budynków. Czerwone światło miało symbolizować „rozświetlenie życia dzieciom doświadczającym krzywdzenia”. Z terenu naszej gminy do akcji zgłosiło się 15 podmiotów. W akcji rozświetlenia

wziął udział Urząd Gminy Wielgie, GOPS Wielgie, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, 3 szkoły podstawowe, przedszkola, również 3 przychodnie lekarskie, apteka Viktoria, Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Szansa”, Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie, straż pożarna. Zgodnie z planem iluminacja rozpoczęła się **19 listopada 2025 r. o godz. 17.00**. W naszej gminie w oknach również zapłonęły czerwone światełka. Tym działaniem symbolicznie zakomunikowaliśmy nasze wsparcie dla idei kampanii.

Od lat pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Gminą Wielgie zawierane jest specjalne porozumienie, na mocy którego świadczona jest pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Ze środków na realizację Gminnego Programu finansowana jest opłata ***Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowia dla Osób Doznających Przemocy Domowej***. Do zadań konsultantów Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii należy świadczenie bezpłatnej pomocy prawnej oraz psychologicznej. Pomoc ta adresowana jest do osób doznających przemocy domowej oraz borykających się z problemami rodzinnymi, takimi jak: rozwód, separacja, uregulowanie władzy rodzicielskiej, kontaktów z dzieckiem, alimentacja, uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Poradnictwo świadczone jest przez specjalistów w swoich dziedzinach.

5.4. Uzależnienia

W 2025 r. przez GOPS Wielgie realizowany był „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2025”, określający lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Na terenie gminy działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem. Zadaniem komisji jest m.in. rozpatrywanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, przeprowadzanie rozmów z osobami z problemem alkoholowym, zobowiązanie do leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia, motywowanie do zaprzestania spożywania alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem wynika, że w 2025 r. do Gminnej Komisji wpłynęło 13 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym lub przeprowadzenie rozmów, dotyczących uzależnienia. Odbyło się 6 spotkań GKRPA z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin. Przeprowadzono 15 rozmów z osobami z problemem alkoholowym lub członkami ich rodzin. Komisja skierowała 2 wnioski do biegłych sądowych: psychologa i psychiatry o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia oraz wskazania formy leczenia. W 2025 r. skierowano do Sądu 1 wniosek na leczenie odwykowe.

Zadaniem komisji jest m.in. rozpatrywanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, przeprowadzanie rozmów z osobami z problemem alkoholowym, zobowiązanie do leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia, motywowanie do zaprzestania spożywania alkoholu.

W 2025 r. przyjęto nowy „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026”.

5.5. Diagnoza problemów społecznych

Problem społeczny to zjawisko, które dla większej lub znacznej części pewnej zbiorowości, stanowi fakt uciążliwy oraz wymagający przeciwdziałania. W 2022 r. na zlecenie GOPS Wielgie opracowana została „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych”. Raport obejmuje podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Problemy społeczne mogą stanowić przeszkodę do efektywnego funkcjonowania państwa, bądź nawet uniemożliwiają realizację celów społecznych. Dlatego też, tak ważne jest zmniejszanie występujących zjawisk problemowych. Z obserwacji pracowników GOPS Wielgie wynika, że w roku 2025 przedstawione zjawiska nie uległy zmniejszeniu.

VI. Sprawozdanie finansowe z realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem w 2025 roku

Wydatki z tytułu realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem

Plan budżetu na 2025 r. 14 159 594,44 zł

Wykonanie budżetu na 2025 r. 13 087 300,14 zł

z tego:

- środki na realizację zadań zleconych – 7 875 090,65 zł

- środki na realizację zadań własnych – 5 212 209,49 zł

Dział 852 - Opieka społeczna - wykonanie wydatków 5 098 234,49 zł.

Rozdział 85202 – Domy Pomocy Społecznej

Ogółem wydatki w 2025 r. w kwocie 507 654,22 zł.

Opłacono koszty pobytu w Domach Pomocy Społecznej za 8 osób.

Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Ogółem wydatki w 2025 r. w kwocie 6 000,00 zł.

Plan dotacji - 6 000,00 zł

Wpływ dotacji - 6 000,00 zł

Wykonanie wydatków - 6 000,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 6 000,00 zł.

Wydatki dotyczyły funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego. W całości pokryte zostały z dotacji.

Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Ogółem wydatki w 2025 r. w kwocie 56 204,47 zł.

Plan dotacji - 56 477,00 zł

Wpływ dotacji - 56 477,00 zł

Wykonanie wydatków - 56 204,47 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 56 204,47 zł.

Wydatki dotyczyły składki na ubezpieczenia zdrowotne za 57 osób pobierających zasiłek stały.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 272,53 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ogółem wydatki w 2025 r. wyniosły 823 052,17 zł.

Plan dotacji - 813 861,00 zł

Wpływ dotacji - 813 861,00 zł

Wykonanie wydatków - 823 052,17 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 803 092,17 zł.

Środki własne 19 960,00 zł.

W roku 2025 r. wypłacono 931 zasiłków okresowych dla 108 rodzin na kwotę 803 092,17 zł.

Kwota 19 960,00 zł wydatkowana ze środków własnych dotyczyła wypłaty 77 zasiłków celowych dla 48 rodzin.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 10 768,83 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85215 – Dodatki mieszkaniowe

Ogółem wydatki w 2025 r. w kwocie 17 651,26 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty dodatków mieszkaniowych dla 6 rodzin. Wydatki na ten cel w całości pokryte ze środków własnych gminy wyniosły ogółem 16 923,75 zł.

Pozostała kwota 727,51 zł to wydatki dotyczące płac i pochodnych oraz wydatki rzeczowe.

Rozdział 85216 - Zasiłki stałe

Ogółem wydatki w 2025 r. wyniosły 652 153,13 zł.

Plan dotacji	- 667 695,00 zł
Wpływ dotacji	- 662 970,00 zł
Wykonanie wydatków ogółem	- 652 153,13 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 652 153,13 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty zasiłków stałych. W 2025 r. wypłacono 612 zasiłków stałych dla 59 osób.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 10 816,87 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85219- Ośrodki Pomocy Społecznej

Wydatki ogółem w 2025 r. wyniosły 1 944 693,15 zł.

Plan dotacji	- 142 616,00 zł
Wpływ dotacji	- 142 616,00 zł
Wykonanie wydatków	- 264 056,74 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 142 615,24 zł.

Środki własne 121 441,50 zł.

Wydatki dotyczyły wypłaty wynagrodzeń za sprawowanie opieki na podstawie art. 18 Ustawy o pomocy społecznej i kosztów obsługi tego zadania.

Na wypłatę wynagrodzenia wydatkowano 261 949,13 zł (140 507,63 zł na wypłatę wynagrodzeń dla 23 osób pokryto z dotacji, a 121 441,50 zł dla 8 osób ze środków własnych). Koszty obsługi tego zadania wyniosły 2 107,61 zł i w całości pokryte zostały z dotacji.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 0,76 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Plan dotacji	- 354 204,53 zł
Wpływ dotacji	- 354 204,53 zł
Wykonanie wydatków	- 1 680 636,41 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 353 048,70 zł (139 628,91 zł + 213 419,79 zł).

Środki własne 1 327 587,71 zł.

Wydatki związane z funkcjonowaniem GOPS wyniosły 1 467 216,62 zł, w tym z dotacji celowej 139 628,91 zł. Wydatki dotyczyły płac, pochodnych, obsługi prawnej, w zakresie RODO, bhp i ppoż oraz wydatków rzeczowych np.: zakupu materiałów biurowych, środków czystości, delegacji służbowych, uregulowania opłat za obsługę programów komputerowych, przedłużenia licencji i przekazania odpisu na fundusz świadczeń socjalnych. Pozostałe wydatki w kwocie 213 419,79 zł to wypłata dodatków motywacyjnych w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 1 155,83 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Ogółem wydatki poniesione w 2025 r. wyniosły 615 739,39 zł.

Plan dotacji	- 40 234,00 zł
Wpływ dotacji	- 40 234,00 zł
Wykonanie wydatków	- 268 171,39 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 26 755,25 zł.

Środki własne 241 416,14 zł.

Wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych na terenie gminy Wielgie wyniosły 268 171,39 zł, w tym wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych w oparciu o założenia z Programu „Opieka 75+” 44 592,08 zł. Z dotacji wydatkowano na ten cel kwotę 26 755,25 zł. Odpłatność za świadczenie usług opiekuńczych w 2025 r wyniosła 41 217,01 zł.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 13 478,75 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Plan dotacji	- 354 104,00 zł
Wpływ dotacji	- 354 104,00 zł
Wykonanie wydatków	- 347 568,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 347 568,00 zł.

Wydatki dotyczyły specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 16 osób z zaburzeniami psychicznymi. Odpłatność za świadczenie tych usług w 2025 r. wyniosła 50 145,29 zł. Niewykorzystana dotacja w kwocie 6 536,00 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania

Ogółem wydatki poniesione w 2025r. wyniosły 390 459,15 zł.

Plan dotacji	- 298 700,00 zł
Wpływ dotacji	- 298 700,00 zł
Wykonanie wydatków	- 390 459,15 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 298 700,00 zł.

Środki własne 91 759,15 zł.

W 2025 roku wydatki dotyczące świadczeń społecznych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 wyniosły 373 375,00 zł, w tym z dotacji 298 700,00 zł.

Poza programem wydatkowano kwotę 17 084,15 zł.

Ogółem środki wydatkowane w 2025 r. dotyczyły:

- dożywiania dla dzieci w szkole	- 200 454,15 zł
w tym: z dotacji celowej	- 150 000,00 zł
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności	- 190 005,00 zł
w tym: z dotacji celowej	- 148 700,00 zł

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

Ogółem wydatki 2025r. wyniosły 84 627,55 zł.

Plan dotacji	- 5 296,00 zł
Wpływ dotacji	- 5 296,00 zł
Wykonanie wydatków	- 81 327,55 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 5 295,15 zł.

Wydatki dotyczyły zakupu licencji na korzystanie z oprogramowania POMOST, opłat za pobyt w schroniskach dla bezdomnych oraz realizacji projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”.

Na zakup licencji na korzystanie z oprogramowania POMOST wydatkowano kwotę 5 295,15 zł. Całość wydatku pokryta została z dotacji. Niewykorzystana dotacja w kwocie 0,85 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Opłacono koszty pobytu 3 osób w schroniskach dla bezdomnych na kwotę 63 831,60 zł.

Wydatki dotyczące płac i pochodnych oraz wydatki rzeczowe wyniosły 12 200,80 zł.

Plan dotacji	- 3 300,00 zł
Wpływ dotacji	- 3 300,00 zł
Wykonanie wydatków	- 3 300,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 3 300,00 zł.

W rozdziale tym w związku z realizacją projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” wydatkowano kwotę 3 300,00 zł.

Dział 854 – Edukacyjna Opieka Wychowawcza - wykonanie wydatków 147 051,73 zł.

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Ogółem wydatki w 2025 r. wyniosły 147 051,73 zł.

Plan dotacji	- 200 000,00 zł
Wpływ dotacji	- 200 000,00 zł
Wykonanie wydatków	- 147 051,73 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 117 641,38 zł.

Środki własne 29 410,35 zł.

Wydatki dotyczyły udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, tj. stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

Stypendia szkolne dla 284 uczniów wypłacono w kwocie 143 951,73 zł, z czego 115 161,38 zł pokryto z dotacji z budżetu państwa, a 28 790,35 zł pokryto z własnych środków.

Zasiłki szkolne wypłacono dla 5 uczniów na kwotę 3 100,00 zł, z czego 2 480,00 zł pokryto z dotacji z budżetu państwa, a 620,00 zł ze środków własnych.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 82 358,62 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Dział 855 – Rodzina - wykonanie wydatków 7 737 152,28 zł.

Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego

Ogółem wydatki w 2025 r. wyniosły 7 120 718,60 zł.

Plan dotacji - 7 203 343,00 zł

Wpływ dotacji - 7 203 343,00 zł

Wykonanie wydatków - 7 117 718,60 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie – 7 096 978,98 zł.

Środki własne 20 739,62 zł.

Świadczenia rodzinne wypłacono w kwocie 5 757 094,93 zł, świadczenie rodzicielskie w kwocie 192 725,90 zł, świadczenie „Za Życiem” w kwocie 4 000,00 zł, zasiłek dla opiekuna w kwocie 580,00 zł, natomiast świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w kwocie 248 663,34 zł. Uregulowano składkę ZUS i KRUS w kwocie 693 071,15 zł.

Wydatki dotyczące płac i pochodnych oraz wydatki rzeczowe wyniosły 221 583,28 zł, z czego 200 843,66 zł pokryto z dotacji, a 20 739,62 zł ze środków własnych.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 106 364,02 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Plan dotacji - 3 000,00 zł

Wpływ dotacji - 3 000,00 zł

Wykonanie wydatków - 3 000,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 3 000,00 zł.

W rozdziale 85502 wydatki w kwocie 3 000,00 zł dotyczyły wypłaty świadczeń wychowawczych. Na wypłatę świadczeń wydatkowano 1 000,00 zł, natomiast na koszty obsługi wypłaty tych świadczeń 2 000,00 zł. Całość pokryta została z dotacji.

Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny

Ogółem wydatki w 2025 r. wyniosły 369,00 zł.

Plan dotacji - 474,00 zł

Wpływ dotacji - 474,00 zł

Wykonanie wydatków - 369,00 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 369,00 zł.

Poniesione wydatki na Kartę Dużej Rodziny to środki otrzymane z Budżetu Państwa. W 2025 r. wydano 57 kart.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 105,00 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Rozdział 85504 – Wsparcie Rodziny

Ogółem wydatki w 2025 r. wyniosły 336 800,40 zł.

Plan dotacji - 13 829,63 zł

Wpływ dotacji - 13 829,63 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 13 829,63 zł.

Wydatki dotyczyły zatrudnienia asystenta rodziny oraz opłat związanych z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla asystenta rodziny w 2025 r. wyniosły ogółem 97 896,59 zł.

Wynagrodzenie asystenta rodziny zostało dofinansowane w kwocie 23 340,62 zł z Rządowego Programu Asystent Rodziny w 2025 r. w ramach wsparcia finansowego ze środków Funduszu Pracy.

Wyplacono również dodatki motywacyjne w kwocie 13 829,63 zł w całości sfinansowane z dotacji w ramach programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024 – 2027".

Pozostałe wydatki rzeczowe związane z zatrudnieniem wyniosły 9 576,36 zł.

Opłaty za pobyt 17 dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych w 2025 r. wyniosły ogółem 215 497,82 zł.

Rozdział 85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów

Ogólne wydatki w 2025 r. wyniosły 279 264,28 zł.

Plan dotacji - 283 360,00zł

Wpływ dotacji - 283 360,00 zł

Wykonanie wydatków - 279 264,28 zł

Z dotacji otrzymanej wydatkowano środki w kwocie 279 264,28 zł.

Wydatki dotyczyły składki na ubezpieczenia zdrowotne dla 94 osób pobierających świadczenia rodzinne oraz zasiłek dla opiekuna.

Niewykorzystana dotacja w kwocie 4 095,72 zł została zwrócona do Urzędu Wojewódzkiego.

Dział 851 - Ochrona zdrowia – wykonanie wydatków 104 861,64 zł.

Wydatki związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2025.

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii

Ogółem wydatki w 2025 r. w kwocie 2 300,00 zł.

Wydatki związane z zapobieganiem i przeciwdziałaniem narkomanii.

Rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi

Ogółem wydatki w 2025 r. w kwocie 102 561,64 zł.

Wydatki związane z zapobieganiem i przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

Wpływy za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły 122 223,28 zł.

Podatek od „małpek” wyniósł 36 071,41 zł.

Dochody z tytułu realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem

1.	85228 § 0830	- zwrot za specjalistyczne usługi opiekuńcze	- 50 145,29 zł
2.	85502 § 0970	- zwrot zaliczki alimentacyjnej (od komornika)	- 0,00 zł
3.	85502 § 0980	- zwrot funduszu alimentacyjnego (od komornika)	- 66 373,69 zł
4.	85502 § 0920	- odsetki od funduszu alimentacyjnego (od komornika)	- 77 648,52 zł
5.	85503 § 0830	- zwrot za Kartę Dużej Rodziny	- 16,00 zł
6.	85502 § 0940	- zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych z lat ubiegłych	- 15 993,15 zł
7.	85502 § 0920	- odsetki od nienależnie pobranych i zwróconych świadczeń rodzinnych	- 733,91 zł
8.	85216 § 0940	- zwrot nienależnie pobranego zasiłku stałego z lat ubiegłych	- 2 068,42 zł
9.	85501 § 0940	- zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych z lat ubiegłych	- 2 589,00 zł
10.	85501 § 0920	- odsetki od nienależnie pobranych i zwróconych świadczeń wychowawczych	- 1 224,38 zł
11.	85415 § 0940	- zwrot nienależnie pobranego stypendium szkolne	- 0,01 zł
12.	85502 § 0640	- koszty upomnienia	- 11,60 zł
13.	85228 § 0830	- opłaty za świadczenie usług opiekuńczych	- 41 217,01 zł
14.	85295 § 0970	- zwrot za pobyt w schronisku dla bezdomnych z lat ubiegłych	- 3 879,76 zł
15.	85219 § 0970	- wynagrodzenia płatników za pobór podatków	- 439,00 zł
16.	75814 § 0920	- kapitalizacja odsetek	- 7 128,89 zł

Pozyskane środki przez GOPS Wielgie z Funduszu Solidarnościowego

W 2025 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem realizowano zadania w ramach resortowych Programów: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 oraz „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025.

W ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 usługi asystencji osobistej świadczone były przez 19 asystentów dla 30 osób z niepełnosprawnościami.

Wpływ środków 344 862,00 zł

Wykonanie 323 988,19 zł

Zwrot niewykorzystanych środków 20 873,81 zł.

W ramach Programu łączne wydatki wyniosły 323 988,19 zł, z czego 317 681,40 zł to koszty świadczonych usług, a 6 306,79 zł to koszty obsługi Programu.

W ramach Programu „Opieka wychowawcza” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 usługi opieki wychowawczej świadczone były przez 14 opiekunów dla 16 osób.

Wpływ środków 102 000,00 zł

Wykonanie 93 250,00 zł

Zwrot niewykorzystanych środków 8 750,00 zł.

W ramach Programu łączne wydatki wyniosły 93 250,00 zł, z czego 91 432,90 zł to koszty świadczonych usług, a 1 817,10 zł to koszty obsługi Programu.

W roku 2025 oszczędnie i racjonalnie gospodarowano środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań GOPS w Wielgim.

Podsumowanie

Pomimo podejmowania różnych działań na terenie Gminy Wielgie w dalszym ciągu występuje wysoka liczba rodzin wymagających wsparcia. Niepokojący jest fakt, że nadal na wysokim poziomie znajduje się liczba osób długotrwale bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. Wypłata świadczeń pieniężnych nie rozwiązuje problemów tych rodzin, albowiem wymagają one szerszych, wieloaspektowych działań, przede wszystkim aktywizujących, kształtujących umiejętności wypełniania ról społecznych i poruszania się po rynku pracy.

Wykaz potrzeb i planowanych działań na rok 2026:

1. Doskonalenie i wdrażanie pracy socjalnej oraz realizacja i opracowywanie projektów socjalnych.
2. Zapewnienie odpowiedniej pomocy osobom wymagającym specjalistycznej pomocy poprzez inicjowanie różnych form wsparcia, realizowanych w środowisku oraz w formie pomocy instytucjonalnej.
3. Podejmowanie różnych inicjatyw na rzecz osób starszych m.in. współpraca z innymi

podmiotami, w celu zapewnienia miejsc w dziennych domach pomocy.

4. Podejmowanie działań w celu zwiększenia środków finansowych na realizację zadań ośrodka. Wdrażanie ogłaszanych przez ministerstwo oraz instytucje dysponujące środkami unijnymi programów wsparcia.

5. Tworzenie nowych form i ośrodków wsparcia, w szczególności mieszkań treningowych i wspomaganych na terenie Gminy Wielgie. Działanie wynika z zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym (w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

6. Rozwijanie i rozszerzanie niepieniężnych form pomocy.

7. Wdrażanie programów pomocy społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych.

8. Realizacja zadań wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 w zakresie dotyczącym Ośrodka. 30 grudnia 2025 r. w Dzienniku Ustaw opublikowano rozporządzenie w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Rozporządzenie przedłuża czas trwania NPZ do końca 2026 roku. Decyzja podyktowana jest faktem wciąż trwających prac nad nowelizacją ustawy o zdrowiu publicznym.

9. Realizacja działań i założeń wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030.

10. Realizacja działań i założeń wynikających z Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2026-2028.

11. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2026.

12. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Lipnie w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy. Upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego, o szkoleniach oraz realizacji programów aktywizacji i informacji, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy.

13. Współpraca z Domem Dziennego Pobytu w Złowodach.

14. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznania potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

15. Realizacja usług sąsiedzkich, jako formy wsparcia dla osób starszych, samotnych lub chorych.

16. Realizacja zadań wynikających z programów rządowych, w celu ochrony poziomu życia oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

17. Przystąpienie do Programu „Asystent Rodziny w 2026 r.”

18. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026.

19. Realizacja Programu „Opieka wychowawcza” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego –
edycja 2026.

Opracowała:

Ewelina Giżyńska

Kierownik GOPS Wielgie

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY WIELGIE NA LATA
2021-2026

ZA ROK 2025

MARZEC 2026

WSTĘP

Rozwiązywanie istotnych problemów społecznych jest działaniem trudnym i długotrwałym, dlatego też celowe jest strategiczne podejście do zagadnień ze sfery polityki społecznej, również na poziomie lokalnym. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie jest dokumentem definiującym najważniejsze kierunki interwencji w odniesieniu do problemów społecznych występujących na terenie gminy. Jest narzędziem materializacji lokalnej polityki społecznej. Wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.), w którym zostało napisane: „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

W Strategii wskazane zostały obszary problemowe, cele i kierunki działań. Osiągnięcie wyznaczonych celów i rezultatów podlega na stałym monitorowaniu i okresowej ewaluacji. Planowanie strategiczne zakłada zatem myślenie długofalowe, skupione na dążeniu do realizacji określonego celu działań. W obszarze rozwiązywania problemów społecznych jest to przede wszystkim integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, a w konsekwencji zachowanie lub podniesienie spójności społecznej w społeczności lokalnej. W Strategii uwzględniono zakres problematyki społecznej w następujących dziedzinach:

1. Bezrobocie,
2. Ubóstwo,
3. Problemy osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale lub ciężko chorych,
4. Problemy osób starszych,
5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
6. Uzależnienia,
7. Bezdomność,
8. Przemoc w rodzinie (zmieniono na przemoc domowa),
9. Przestępczość.

Wskazane dziedziny nie mają charakteru rozłącznego – cechą charakterystyczną są wzajemne powiązania, zarówno w odniesieniu do obszaru funkcjonalnego, jak i na płaszczyźnie podmiotowej.

Różnorodność problemów społecznych nakłada na realizatorów polityki społecznej konieczność uwzględniania adekwatnych instrumentów pomocowych. Głównym celem strategii rozwiązywania problemów społecznych jest pogłębianie i rozwój form pracy socjalnej, kooperacja z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami społecznymi oraz instytucjami funkcjonującymi w sferze polityki społecznej. Świadomość przenikania się perspektyw problemowych wskazuje, iż w rozwiązywanie problemów społecznych powinni być zaangażowani różni przedstawiciele społeczni – poza przedstawicielami sektora publicznego, także przedstawiciele sektora pozarządowego oraz pozostali członkowie wspólnoty samorządowej Gminy Wielgie.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 przyjęta została Uchwałą Nr XXVII/249/2021 Rady Gminy Wielgie z dnia 30 grudnia 2021 r. Jest wieloletnim dokumentem programowym, stanowiącym niebagatelne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego jego mieszkańców, zwłaszcza grup społecznych, którym grozi izolacja społeczna.

Realizowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych należy do obowiązku władzy wykonawczej gminy, przy czym bezpośrednim realizatorem celów wskazanych w w/w Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem, jako główny partner.

CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

„GMINA WIELGIE MIEJSCEM PRZYJAZNYM I OTWARTYM DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, SENIORÓW, RODZIN I DZIECI” – to wizja rozwoju społecznego dla Gminy Wielgie. Skupia się ona na potrzebach osób z niepełnosprawnością, seniorów oraz rodzin z dziećmi, gdyż to tych grup społecznych w największym stopniu dotyczą obecne na terenie gminy problemy z obszaru społecznego.

W strategii wytypowano trzy główne obszary priorytetowe:

1. Rodzina,
2. Niepełnosprawność,
3. Problemy osób starszych.

Do każdego z w/w obszarów wyznaczono cele strategiczne i kierunki działań, które ułatwią realizację wizji rozwoju gminy.

Obszar priorytetowy – RODZINA

Cel strategiczny 1. Poprawa warunków życia rodzin ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia dzieci do lat trzech.

Kierunki działań:

- Zapewnienie godnych warunków bytowych rodzinom z dziećmi oraz informowanie o przysługujących świadczeniach i formach wsparcia społecznego,
- Pomoc rodzinom w pokonaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych,
- Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- Ścisła współpraca z ośrodkami edukacyjnymi w celu wczesnego wykrywania i przeciwdziałania problemom środowiskowym, ze szczególnym naciskiem na patologie mające miejsce w środowisku domowym,
- Rozbudowa infrastruktury technicznej i instytucjonalnej przyjaznej dzieciom i młodzieży, która realizowałaby faktyczne potrzeby rozwojowe.

Obszar priorytetowy – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych poprzez włączenie ich do społeczności lokalnej.

Kierunki działań:

- Zapewnienie wsparcia psychologicznego i społecznego osobom niepełnosprawnym, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych,
- Udzielanie wsparcia finansowego rodzinom z niepełnosprawną osobą.

Obszar priorytetowy – PROBLEMY OSÓB STARSZYCH

Cel strategiczny 3. Zapewnienie pomocy i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.

Kierunki działań:

- Rozwój środowiskowych i stacjonarnych form opieki dla osób starszych oraz wolontariatu na rzecz pomocy seniorom,
- Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych poprzez zaangażowanie ich w inicjatywy lokalne,
- Organizacja lokalnych Klubów Seniora, wspierających zainteresowania członków oraz dających im poczucie przynależności grupowej.

REALIZACJA STRATEGII W OPARCIU O WSKAŹNIKI OBSERWACJI W OBSZARZE SPOŁECZNYM

Zgodnie z danymi Ewidencji ludności Urzędu Gminy Wielgie na koniec 2025 r. Gminę Wielgie zamieszkiwało 6562 mieszkańców, w tym 3309 to mężczyźni, a 3253 kobiety. Patrząc pod kątem grup ekonomicznych 1367 (750M, 617K) to ludność w wieku przedprodukcyjnym, 3926 (2096M, 1830K) – ludność w wieku produkcyjnym, zaś 1269 (463M, 806K) – ludność w wieku poprodukcyjnym. W roku poprzednim teren Gminy Wielgie zamieszkiwało 6538 osób (3293 mężczyzn, 3245 kobiet). Jak wynika z danych statystycznych liczba mieszkańców gminy w badanym roku wzrosła w porównaniu do roku 2024 o 24 osoby.

Pozytywnym zjawiskiem jest utrzymująca się nadal przewaga osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku poprodukcyjnym.

Na ujemnym poziomie kształtuje się saldo migracji, co oznacza, że w 2025 r. odnotowano więcej wymeldowań (145) niż zameldowań (109).

W 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem przyznał pomoc i wsparcie **298 rodzinom o łącznej liczbie osób w rodzinach – 953**.

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Przedstawia je poniższa tabela.

Tabela nr 1. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	2025	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	136	332
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	3	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa	45	241
w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	40	224
Bezrobocie	139	479
Niepełnosprawność	102	295
Długotrwała lub ciężka choroba	93	244
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	108	412

w tym: rodziny niepełne	31	85
rodziny wielodzietne	21	111
Przemoc domowa	11	38
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Alkoholizm	7	9
Narkomania	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	3
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (art. 7 pkt 11)	0	0
Zdarzenie losowe	2	5
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Sprawozdanie roczne MRiPS - 03.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej było bezrobocie – 139 rodzin, w tym długotrwale bezrobocie, ubóstwo – 136 rodzin oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 108 rodzin.

Osoby korzystające z pomocy społecznej objęte były zarówno wsparciem finansowym, jak i niefinansowym (m.in. dożywianie dzieci w szkołach, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, praca socjalna). Jako formy wsparcia finansowego zaliczyć należy: zasiłki celowe, w tym specjalne zasiłki celowe, zasiłki okresowe, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłki stałe oraz zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

OŚIĄGNIĘTE ZMIANY W ZAKRESIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY WIELGIE W WYNIKU REALIZACJI STRATEGII W 2025 R.

Problem społeczny to zjawisko, które dla większej lub znacznej części pewnej zbiorowości, stanowi fakt uciążliwy oraz wymagający przeciwdziałania. Problemy społeczne mogą stanowić przeszkodę do efektywnego funkcjonowania państwa, bądź nawet

uniemożliwiają realizację celów społecznych. Dlatego też, tak ważne jest zmniejszanie występujących zjawisk problemowych.

Poniżej przedstawiono podjęte w 2025 r. działania w poszczególnych obszarach problemów społecznych.

Problem społeczny – bezrobocie

Osoby bezrobotne nadal stanowią największą grupę osób korzystających z pomocy społecznej. Osoby, które nie mają środków do życia, zagrożone ubóstwem mogą skorzystać z różnych form pomocy społecznej, poczynając od świadczeń pieniężnych, jak i niepieniężnych. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej podejmują dla tej grupy osób wszelkiego rodzaju działania wspierające, motywujące i informacyjne. Dostarczają informacji dotyczących ofert pomocy i wsparcia, dostępnych nie tylko w miejscu zamieszkania, ale również na terenie całej gminy, powiatu czy też województwa. Motywują osoby bezrobotne do podejmowania działań mających na celu zmianę swojej sytuacji życiowej, znalezienie pracy, w tym pracy dorywczej, sezonowej.

Na terenie gminy Wielgie od 2024 r. nie są realizowane prace społecznie użyteczne. Do tego typu pracy chętnych nigdy nie brakowało. Program „prace społecznie użyteczne” skierowany był do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Przeciwdziałał on wykluczeniu społecznemu. Głównym jego efektem była czasowa aktywizacja zawodowa bezrobotnych. Niestety, tak jak w roku 2024, tak i w 2025 prace tego typu nie były organizowane (nikt z bezrobotnych mieszkańców nie miał możliwości skorzystania z tej formy wsparcia).

W 2025 r. zawarto 3 kontrakty socjalne z osobami bezrobotnymi (w trakcie podjęty zatrudnienie). Głównym celem podpisanych kontraktów socjalnych było przyjęcie postawy aktywnej w pokonywaniu trudności życiowych, poprawa sytuacji życiowej. Osoby objęte kontraktami socjalnymi podjęły zatrudnienie.

We współpracy z podmiotami gospodarczymi realizowane są programy, dotyczące wykluczenia społecznego i aktywizacji zawodowej.

Osobami bezrobotnymi w głównej mierze zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Lipnie, który w ramach swoich zadań prowadzi doradztwo zawodowe i dysponuje ofertami pracy.

Na koniec m-ca grudnia 2025 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lipnie z terenu gminy Wielgie zarejestrowane były 303 osoby bezrobotne, z tego 183 to kobiety. Rok wcześniej liczba ta była wyższa o 1 i wynosiła 304 osoby bezrobotne, w tym 186 kobiet. Bezrobotnych z prawem do zasiłku dla bezrobotnych z terenu gminy Wielgie w roku 2025

było 35 osób, z tego 24 kobiety. W 2024 r. bezrobotnych z prawem do zasiłku dla bezrobotnych było 41 osób, z tego 24 to kobiety. Powyższe dane pokazują skalę bezrobocia w naszej gminie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Lipnie. Pamiętać jednak należy, że liczba osób pozostających bez zatrudnienia jest znacznie wyższa, bo nie wszyscy rejestrują się w urzędzie pracy. Mowa tu o tzw. bezrobociu ukrytym. W tym przypadku trudno ustalić faktyczną skalę tego problemu.

W 2025 roku najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej było właśnie bezrobocie – 139 rodzin (479 osób w rodzinach), w tym długotrwale bezrobocie. W 2024 r. z powodu bezrobocia przyznano pomoc 150 rodzinom (522 osoby w rodzinach). A zatem w badanym roku zmniejszyła się liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia o 11.

Problem społeczny – ubóstwo

Problem wykluczenia z życia społecznego dotyka praktycznie wszystkie osoby objęte pomocą społeczną. W szczególności problemy te dotyczą właśnie rodzin z terenów wiejskich. Osoby mieszkające na wsi są odizolowane od ośrodków miejskich, przez co brakuje im codziennego dostępu do wielu elementów edukacji społecznej i kulturalnej. Brak perspektyw oraz izolacja sprawia, że mieszkańcy wsi łatwiej popadają w stan zniechęcenia, co w połączeniu z ubóstwem prowadzi do rozwoju zjawisk patologicznych, głównie alkoholizmu i przemocy. Głównymi czynnikami powodującymi wykluczenie jest ubóstwo, brak kontaktu ze społecznością oraz brak wykształcenia. Coraz poważniejszym problemem jest też dziedziczenie postaw, co powoduje narastający krąg bezradności w radzeniu sobie z podstawowymi problemami społecznymi. Jak wskazują badania społeczne, główną przyczyną złej sytuacji wielu rodzin jest poczucie bezradności oraz brak pozytywnych przykładów nakłaniających do zmiany sytuacji życiowej. Dlatego kształtowanie odpowiednich postaw staje się podstawowym zadaniem wszystkich służb działających na rzecz rozwoju gminy. Część działań aktywizujących zmianę postaw społecznych gminy realizowana jest w ramach Lokalnej Grupy Działania (LGD) oraz rozwój innych organizacji pozarządowych. Na terenie gminy Wielgie działają prężnie Koła Gospodyń Wiejskich, OSP. Ważnym ośrodkiem kształtowania odpowiednich postaw jest szkoła oraz aktywizacyjna działalność społeczno-kulturalna w oparciu o Ośrodek Kultury i Bibliotekę Gminy Wielgie. W przypadku działań integrujących oraz przeciwdziałania patologiom, ważne jest wspieranie działań wolontariuszy, czynów społecznych, a także rozbudzenie współpracy międzygminnej.

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Ubóstwo jest po bezrobociu jednym z liczniejszych powodów przyznawania pomocy finansowej w gminie Wielgie. W 2025 r. z powodu ubóstwa pomocą objęto 136 rodzin (332 osoby w rodzinach). Analizując dane za 2024 r. zauważa się wzrost ubóstwa, jako powodu przyznawania pomocy. Z powodu ubóstwa w 2024 r. przyznano pomoc 112 rodzinom (309 osób w rodzinach). W przeciągu roku liczba ta wzrosła o 24 rodziny.

Pracownicy socjalni z roku na rok rozszerzają swoje działania w zakresie pracy socjalnej, aby dostosować je do obecnych warunków życia. Rodziny dotknięte ubóstwem potrzebują rozmów wspierających, jako procesu do otrzymania i utrzymania zmiany ich sytuacji socjalno-bytowej. Wsparcie emocjonalne i wartościujące, to kierunki działań pracowników socjalnych w pracy z klientami ośrodka.

W m-cu lipcu 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem podpisał porozumienie z Caritas Diecezji Włocławskiej na potrzeby realizacji „Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027” (FEPŻ) współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowanego w ramach Podprogramu 2024. Na podstawie porozumienia i wydanych skierowań, 200 osób - najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy Wielgie (68 rodzin), w tym osoby samotne, otrzymało pomoc żywnościową (23.09.2025 r.).

W m-cu grudniu 2025 r., w ramach akcji charytatywnej zorganizowanej przez Młodzieżową Radę Gminy Wielgie oraz całe społeczności szkolne z Wielkiego, Zadusznik i Czarnego, zgromadzono dary w postaci paczek, które przekazane zostały najbardziej potrzebującym rodzinom z terenu naszej gminy.

Problem społeczny – niepełnosprawność

Wśród beneficjentów pomocy społecznej coraz częściej są osoby o ograniczonej samodzielności, przewlekle chore, dotknięte niepełnosprawnością. W obecnym stanie faktycznym i prawnym główny ciężar opieki nad osobami z niepełnosprawnością spoczywa na ich rodzinach i bezpośrednio na Gminie Wielgie w postaci realizacji zadań własnych. Dlatego też jednym z kluczowych zadań spoczywających na Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem staje się zapewnienie odpowiednich usług opiekuńczych. Osoby o orzeczonej niepełnosprawności, potrzebujące pomocy w codziennym funkcjonowaniu mogą skorzystać m.in. ze wsparcia w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych (np. rehabilitacja).

Gmina Wielgie w razie potrzeby zapewnia dowóz osób z niepełnosprawnością i schorowanych do placówek służby zdrowia, na komisje lekarskie itp.

Z myślą o osobach z niepełnosprawnością ośrodek pomocy wchodzi w różne programy skierowane do tych osób. GOPS Wielgie jest Partnerem Programu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. W 2021 r., w ramach partnerstwa 10 osób, w tym osoby dotknięte niepełnosprawnością otrzymało bransoletki życia – urządzenie alarmująco-monitorujące, które służy do wezwania pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia. W trakcie realizacji programu 4 osoby zmarły, do programu przystąpiły kolejne osoby. Stan osób objętych programem w 2025 r. – 9.

W 2025 r. GOPS Wielgie przystąpił do *Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025*. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogły czasem, który przeznaczali na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Z programu skorzystało 16 osób. Rok wcześniej z tej formy wsparcia skorzystało 9 osób.

Kolejnym programem, do którego przystąpił GOPS Wielgie był *Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025*. Jego celem było zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnością. Nadrzędnym celem usług asystencji osobistej było dążenie do poprawy funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w jej środowisku, zwiększenia możliwości zaspokajania jej potrzeb oraz włączenia jej w życie społeczne. Z programu skorzystało 30 osób z niepełnosprawnościami. Rok wcześniej z tej formy wsparcia skorzystało 13 osób. Liczba osób zainteresowanych, które skorzystały z programu wzrosła ponad dwukrotnie.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorują środowiska i w razie potrzeby udzielają wsparcia, głównie osobom starszym i niepełnosprawnym.

Od X.2025 r. mieszkańcy gminy Wielgie – osoby niesamodzielne, w tym osoby z niepełnosprawnościami – mogą uczestniczyć w nowym projekcie - Dom Dziennego Pobytu „Radość w codzienności” w Złowodach. Projekt realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027. To placówka wsparcia dziennego dla niesamodzielnych mieszkańców gminy Wielgie, oferująca transport, posiłki, terapię zajęciową, fizjoterapię, opiekę, zajęcia kulturalne, rekreacyjne i towarzyskie w godzinach 8.00-16.00, mająca na celu zwiększenie dostępności usług społecznych i wsparcie osób potrzebujących pomocy. W 2025 r. do projektu przystąpiło 16 osób starszych, w tym również osoby dotknięte niepełnosprawnością.

Wspierając potrzeby edukacyjne dzieci z niepełnosprawnością, Gmina Wielgie zajmuje się ich dowozem na zajęcia lekcyjne do poszczególnych szkół, w tym również szkół mieszczących się poza terenem gminy Wielgie.

Dorośli i dzieci z zaburzeniami psychicznymi, jeżeli wymaga tego ich stan zdrowia, obejmowani są specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, świadczonymi przez specjalistów z konkretnej dziedziny np. rehabilitant, logopeda, oligofrenopeda.

W 2025 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych zostało 16 osób (16 rodzin). Rok wcześniej liczba ta wynosiła 17 rodzin.

W 2025 r. jednym z powodów przyznawania pomocy finansowej przez GOPS Wielgie była niepełnosprawność – 102 rodziny (295 osób w rodzinach). Rok wcześniej tj. w 2024 r. liczba ta wynosiła 90 rodzin (230 osób w rodzinach).

W 2025 r. zasiłki stałe otrzymało 59 osób (57 rodzin). Rok wcześniej liczba ta wynosiła 57 osób (55 rodzin). Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, która nie nabyła uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Uczniowie z niepełnosprawnościami uczący się w szkołach na terenie gminy Wielgie, w związku z posiadanymi orzeczeniami o niepełnosprawności, objęci są zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej i zajęciami rewalidacyjnymi zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach.

GOPS Wielgie współpracuje z Warsztatem Terapii Zajęciowej (WTZ), w zakresie wsparcia rodziny, w której jest osoba z niepełnosprawnością.

Problem społeczny – problemy osób starszych

W wyniku postępującego procesu starzenia się społeczeństwa, wśród beneficjentów pomocy społecznej coraz częściej są osoby starsze. Ciężar opieki nad osobami starszymi, tak jak i nad niepełnosprawnymi spoczywa już nie tylko na ich rodzinach, ale i bezpośrednio na Gminie Wielgie w postaci realizacji zadań własnych. Zatem jednym z kluczowych zadań spoczywających na Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem staje się zapewnienie tym osobom odpowiednich usług. Osoby starsze mogą skorzystać np. ze wsparcia w formie usług opiekuńczych. W 2025 r. usługami opiekuńczymi objęto 9 osób/rodzin (w tym 6 osób powyżej 65 r.ż.). W 2024 r. usługami opiekuńczymi objętych było 10 osób/rodzin. Usługi te świadczyły zarówno osoby zatrudnione na umowę o pracę, jak i osoby zatrudnione na umowę zlecenie. W GOPS Wielgie na umowę o pracę zatrudnione są 2 osoby świadczące usługi opiekuńcze oraz 1 osoba, jako asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (w ramach programu). Zatrudnienie osób na zlecenie uzależnione jest od ilości osób obejmowanych wsparciem w formie usług opiekuńczych.

Osobom starszym udzielane jest również wsparcie finansowe. GOPS Wielgie w 2025 r. objął pomocą społeczną 28 rodzin emerytów i rencistów (70 osób w rodzinach). Liczba ta zmalała w stosunku do roku 2024 o 4 rodziny (2024 r.: 32 rodziny emerytów i rencistów - 73 osoby w rodzinach).

Oprócz pomocy finansowej osobom starszym udzielanie jest wsparcie w ramach pracy socjalnej realizowanej przez pracowników socjalnych.

Gmina Wielgie w razie potrzeby zapewnia dowóz osób starszych, schorowanych do placówek służby zdrowia, na komisje lekarskie itp.

Z myślą o osobach starszych ośrodek pomocy realizuje różne programy. GOPS Wielgie był Partnerem Programu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”. W 2021 r., w ramach partnerstwa - 10 osób (osoby niepełnosprawne, starsze) otrzymało bransoletki życia – urządzenie alarmująco-monitorujące. W trakcie realizacji programu 4 osoby zmarły, do programu przystąpiły kolejne osoby. Stan osób objętych programem w 2025 r. – 9.

W 2025 r. GOPS realizował Program „Opieka 75+” – edycja 2025, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Gminy przystępujące do realizacji programu uzyskały finansowe wsparcie do 60% przewidywanych kosztów realizacji zadania. Z programu skorzystały 4 osoby objęte usługami opiekuńczymi (w 2024 r. 6 osób).

Od X.2025 r. mieszkańcy gminy Wielgie – osoby niesamodzielne, w tym osoby z niepełnosprawnościami – mogą uczestniczyć w nowym projekcie - Dom Dziennego Pobytu „Radość w codzienności” w Złowodach. Projekt realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie współpracuje z Oddziałem Kujawsko - Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku - Oddział Wielgie (ok. 20 uczestników). Słuchaczami są emeryci i renciści z terenu gminy Wielgie. Daje to osobom starszym możliwość nie tylko dalszego rozwoju, ale również wspólne spędzanie czasu.

W Wielgiem działa koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. W ramach koła organizowane są spotkania okolicznościowe, takie jak: Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Dzień Inwalidy oraz wycieczki np. do teatru, spotkania przy ognisku, imprezy taneczne.

Przy OKiBGW działa także Zespół wokalny-instrumentalno-kabaretowy Ziemi Dobrzyńskiej (9 osób), głównie emeryci. Chór występuje na lokalnych imprezach, promuje gminę na terenie powiatu.

Poza wspomnianymi działaniami seniorzy mają możliwość uczestniczyć także w zajęciach tanecznych zumby, w jodze oraz spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki w bibliotece w Wielgiem.

W szkołach z terenu gminy Wielgie działają koła wolontariatu, których działania skupiają się również wokół pomocy osobom starszym oraz organizacji akcji charytatywnych różnego typu. W okresie przedświątecznym członkowie kół odwiedzają osoby starsze, samotne przekazując im produkty żywnościowe. Dzięki temu poprawia się samopoczucie osób starszych oraz zmniejsza się ich poczucie osamotnienia.

Problem społeczny – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wsparcie, zgodnie z art. 8 w/w ustawy ma na celu: dokonanie analizy sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, podniesienie świadomości w planowaniu oraz funkcjonowaniu rodziny, wzmocnienie integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, dążenie do reintegracji

rodziny dzięki czemu zwiększą się szanse na pozostawienie dziecka w jego naturalnym środowisku.

Opierając się na założeniach w/w ustawy gmina zatrudniła asystenta rodziny, którego rolą jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. **Asystent rodziny** towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

W GOPS Wielgie zatrudniony jest 1 asystent rodziny. To właśnie w celu wzmocnienia rodziny w należyтым wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przyznany był asystent rodziny. Wspieranie rodziny polega przede wszystkim na uruchomieniu w rodzinach ich zasobów oraz radzenia sobie w przyszłości z podobnymi trudnościami, z jakimi stykają się i będą stykać w codziennym życiu. Praca asystenta to m.in. zdiagnozowanie, przy współudziale pracownika socjalnego sytuacji rodziny pod kątem problemów i potrzeb, a następnie wraz z rodziną opracowanie planu działania. W przydzielonych do pracy przypadkach dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogiem szkolnym i wychowawcami asystent diagnozował problemy dzieci w nauce. Asystent rodziny pracował również nad motywacją członków rodziny do podjęcia leczenia odwykowego w przypadku problemu alkoholowego w rodzinie.

Ogółem w 2025 r. asystent rodziny objął swoim wsparciem **12 rodzin**. Liczba ta zmalała o 5 rodzin w porównaniu z rokiem 2024. Zdarza się, że asystent kończy pracę z jedną rodziną, a zaczyna wspierać kolejną, która wymaga podjęcia stosownych działań.

W dniu 01.02.2025 r. GOPS Wielgie przy współpracy z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym zorganizował „Gwiazdkową niespodziankę 2024” dla dzieci z naszej gminy. Na spotkaniu zapewniono paczki świąteczne.

W nawiązaniu do programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar przemocy domowej, GOPS Wielgie przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie i przy partnerstwie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu w dniu 04.09.2025 r. zorganizował dla wytypowanych rodzin z dziećmi z naszej gminy warsztaty „Komunikacja z dzieckiem – nauka wyrażania własnych emocji”. W dniu 30.10.2025 r. we współpracy z PCPR Lipno odbyło się indywidualne poradnictwo pedagogiczne. W dniach 21.10.2025 r., 06.11.2025 r. i 19.11.2025 r. zorganizowane zostały spotkania asystenta rodziny z rodzinami objętymi asystenturą, i nie tylko, których celem była integracja i wymiana doświadczeń wśród rodzin mieszkających w naszej gminie.

W dniu 16.12.2025 r. asystent rodziny zorganizował spotkanie Wigilijne dla rodzin objętych

asystenturą. Zaproszone rodziny przygotowały potrawy wigilijne, dzieliły się opłatkiem, wzajemnie wręczyły sobie drobne upominki.

Na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem w 2023 r. przyjął „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2023-2025”. Program jest kontynuacją założeń i działań zawartych w poprzedniej edycji Programu, który powstał w 2020 r. i obowiązywał w latach 2020-2022. Głównym celem programu jest polepszenie sytuacji rodzin, poprawa jakości życia, zapobieganie patologii i wykluczeniu społecznemu. Umożliwienie wszechstronnego rozwoju dzieciom, przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których rodziny nie są w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości i środki.

Nadrzędnym celem programu stała się ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dzieci i rodzin, co gwarantuje osiągnięcie zamierzonych celów.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2023-2025 zakładał tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny, wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wspieranie rodzin nadal ma charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie stwarza się możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększa szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystaniu własnych potencjałów jakie posiada. W tym miejscu należy wskazać, że Uchwałą Nr XVIII/134/2025 Rady Gminy Wielgie z dnia 30 grudnia 2025 r. przyjęto „Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wielgie na lata 2026-2028” – kolejne 3 lata działań programowych.

Wspierając rodzinę, przyczyniamy się do rozwoju i wzmacniania więzi w całej społeczności, a działania profilaktyczne przeciwdziałają takim zjawiskom jak marginalizacja, wykluczenie społeczne oraz „dziedziczenie” dysfunkcji, bezradności i zależności od innych. Nie każda rodzina jest gotowa skorzystać z tej oferty, bo wiąże się to często ze zmianą dotychczasowego stylu życia, przełamania dotychczasowych wzorców rodzinnych, podjęcia wysiłku w kierunku terapii, leczenia odwykowego, zatrudnienia, dbania o potrzeby dzieci. Wówczas, gdy dobro dziecka jest zagrożone, gdy jest krzywdzone, zaniedbywane - konieczne są działania interwencyjne i umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Nawet w takiej sytuacji rodzina nadal ma szanse odzyskać dziecko i może uzyskać wsparcie w odzyskaniu zdolności do prawidłowej opieki nad dzieckiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem cały czas poszukuje nowych form pracy z rodziną po to, aby rodzina potrzebująca wsparcia otrzymała konkretną pomoc oraz aby

jakość życia rodziny miała lepszy wymiar. Osiągnięcie przez rodzinę stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci jest celem, którego osiągnięcie wspólnymi siłami daje większą satysfakcję. Mając na uwadze skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym opiekuńczo i wychowawczo, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności pozostałych instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną.

GOPS w Wielgiem, w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 realizował działania, dotyczące w szczególności zapewnienia pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności: dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej i w szkole podstawowej, osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, a w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Pomoc miała charakter pieniężny (zasilek celowy na zakup posiłku lub żywności), jak i niepieniężny (dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach w formie „gorącego posiłku”).

Czynnikami, które stanowią ryzyko marginalizacji lub są powodem wykluczenia społecznego, są obszary problemowe zdiagnozowane w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Jednym z takich problemów, co do którego w 2025 r. przyznano pomoc finansową jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 108 rodzin (412 osób w rodzinach), w tym rodziny niepełne – 31, rodziny wielodzietne 21. W 2024 r. z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przyznano pomoc również 108 rodzinom (406 osób w rodzinach), w tym rodziny niepełne – 26, zaś rodziny wielodzietne - 22.

W sytuacji, kiedy rodzina nie podejmuje współpracy z asystentem rodziny, bądź zagrożone jest zdrowie i życie dziecka, instytucja pod opieką której przebywa rodzina wnioskuje do sądu rodzinnego o umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

Na terenie naszego powiatu w Lipnie w 2025 roku nadal funkcjonowały 3 Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze z wydzielonymi miejscami dla dzieci odebranych rodzicom podczas interwencji: „Parkowa”, „Na Zakręcie” i „Zakątek”. W miejscowości Janiszewo gm. Chrostkowo działa Rodzinny Dom Dziecka, zaś w Majdanach - zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego, do którego trafiały dzieci z interwencji.

Rodzinna piecza zastępcza 2025 r.

Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Ośrodek w tym zakresie współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie. Do najważniejszych zadań ośrodka należało:

- udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
- udział w dokonywaniu okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinie zastępczej,
- bieżąca współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka.

W rodzinnej pieczy zastępczej z terenu gminy Wielgie umieszczonych jest **14 dzieci** w tym: **4 dzieci** w rodzinach spokrewnionych, **7 dzieci** w rodzinnym domu dziecka, **2 dzieci** w zawodowej rodzinie zastępczej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i **1 dziecko** w niezawodowej rodzinie zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza 2025 r.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2025 r. przebywało **3 dzieci** z terenu gminy Wielgie.

Zadania w tym zakresie obejmowały:

- współpracę z kuratorami sądowymi i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie, w celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie i częściowo pozbawionym opieki rodziców,
- działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci umieszczanych w placówce opiekuńczo - wychowawczej na terenie powiatu lipnowskiego,

Placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których umieszczeni byli małoletni:

- 1) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Na Zakręcie” w Lipnie - **2 dzieci**,
- 2) Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wielgiem (87-645 Zbójno) – **1 dziecko**.

Problem społeczny – przemoc domowa (dawniej: przemoc w rodzinie)

Przemoc jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym człowieka. Mówiąc o przemocy należy pamiętać, że jest ona zjawiskiem,

które występuje powszechnie w naszym społeczeństwie, jest obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Niepokojące jest to, że „przemoc rodzi przemoc”, tworząc swoistą pętlę przemocy, spinając coraz to nowe generacje pokoleń.

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Procedura „Niebieskie Karty” jest narzędziem, którego głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, ale także współpraca przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów, które są zobowiązane do reagowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu przemocy domowej.

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W związku z wprowadzonymi zmianami zaszła potrzeba dostosowania się do obowiązujących wymagań i zmiany przepisów prawa, dlatego też Wójt Gminy Wielgie powołał nowy skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielgiem. Funkcjonuje on obecnie w liczbie 9 członków – przedstawicieli różnych instytucji (zmiana składu zespołu interdyscyplinarnego).

Osoby wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego współpracują ze sobą w sposób skoordynowany. Podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, zapewniają skuteczne reagowanie na problem. Grupy wkraczają w każdą trudną sytuację osoby, rodziny, grupy problemowej bądź środowiska, której rozwiązanie wykracza poza kompetencje jednej instytucji i wymaga zaangażowania innych podmiotów. Zespół przyjął sobie za cel zapewnienie bezpieczeństwa, ochronę zdrowia i życia osób dotkniętych przemocą.

Głównym problemem stosowania przemocy domowej na terenie naszej gminy jest wciąż nadmierne spożywanie alkoholu. Przeważająca większość sprawców przemocy w momencie dopuszczenia się przemocy domowej była pod wpływem alkoholu (zostali wezwani na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

W szkołach prowadzona jest również praca z dziećmi, młodzieżą i rodzicami, mająca na celu wskazanie możliwości radzenia sobie z negatywnymi emocjami, zachowaniami agresywnymi oraz ucząca wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka. Pedagodzy, psychologowie szkolni również prowadzoną pracę z dziećmi i ich rodzicami. Realizowane były pogadanki, konkursy, warsztaty, filmy, projekty edukacyjne dot. przemocy.

Odbываły się też cykliczne spotkania szkoleniowe dla rodziców, na których omówione zostały procedury postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka. Istotnym

elementem działań profilaktycznych są inicjatywy ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. W szkołach zorganizowano Dzień Życzliwości i Pozdrowień, którego celem było promowanie pozytywnych relacji, empatii i wzajemnego szacunku. Przeprowadzono apel poświęcony Prawom Dziecka w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” oraz lekcję online „Jak reagować na przemoc? Rozpoznaj, zareaguj, zatrzymaj”. Równoległe treści profilaktyczne realizowane były na godzinach wychowawczych, podczas których poruszano m.in. zagadnienia budowania poczucia własnej wartości, rozpoznawania emocji, praw dziecka oraz zasad bezpieczeństwa.

Pod opieką pedagogów zorganizowano prezentacje multimedialne „Stop przemocy rówieśniczej” oraz przeprowadzono dyskusje, podczas których młodzież dzieliła się swoją wiedzą na temat przyczyn, przejawów i sposobów zapobiegania zachowaniom przemocowym. Specjaliści szkolni przygotowali broszury informacyjne, a także gazetki szkolne przypominające jak reagować powinien uczeń i gdzie szukać pomocy, kiedy znajdzie się w trudnej sytuacji.

Realizowano liczne działania wychowawczo-profilaktyczne, których celem było wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, kształtowanie postaw empatii, tolerancji i odpowiedzialności oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego klimatu szkoły.

Podjęte działania przyczyniły się do wzmacniania kompetencji społecznych uczniów, podnoszenia świadomości w zakresie bezpieczeństwa i praw dziecka oraz budowania bezpiecznego, wolnego od przemocy środowiska szkolnego.

Osoby zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy nadal podnoszą swoje kwalifikacje, aby jak najskuteczniej wspierać osoby uwikłane w przemoc.

W 2025 r. podejmowane były działania w rodzinach zagrożonych przemocą, mające na celu jej przeciwdziałanie poprzez np. pracę socjalną, wsparcie asystenta rodziny, pomoc pedagogów szkolnych, policji, kuratorów, spotkania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, punkt informacyjny, punkty konsultacyjno-informacyjne dla osób uzależnionych i ich rodzin, pomoc psychologiczną, pomoc prawną inspektora do spraw wspierania rodziny, wsparcie ośrodków zdrowia.

Zespół Interdyscyplinarny poprzez współpracę wszystkich swoich członków, którymi są przedstawiciele różnych instytucji, przy pomocy radnych, sołtysów, na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej GOPS rozpowszechniał informacje w postaci ulotek, biuletynów, gazetek o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym.

Rada Gminy Wielgie Uchwałą Nr LI/432/2024 z dnia 15.03.2024 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wielgie na lata 2024-2030. Program ten musiał zostać dostosowany do wymagań Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2023 r.). Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy domowej. Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko.

W 2025 r. na terenie gminy Wielgie założonych zostało **11 formularzy „Niebieska Karta”**, z tego 9 przez Policję i 2 przez GOPS. W 10 przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, zaś w 1 kobieta. Łączna liczba rodzin objętych czynną procedurą „Niebieskie Karty” (2023-2025) wyniosła 27 (łącznie 85 osób w rodzinach). Opracowano 11 indywidualnych planów pomocy. W 2025 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (raz na 2 m-ce). Również w danym roku powołano 11 grup diagnostyczno-pomocowych. W tym miejscu należy wskazać, że w 2025 r. funkcjonowało 27 grup diagnostyczno-pomocowych, odbyło się 101 spotkań tych grup. W badanym roku zakończonych zostało 10 procedur „Niebieskie Karty”, zakończonych 9-miesięcznych monitoringów NK było 9, do 9-miesięcznego monitorowania w 2026 r. pozostało 7 NK, zaś czynnych „Niebieskich Kart”, które przeszły na 2026 r. jest 11.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem współpracuje ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej we Włocławku (MOPR Włocławek). W Specjalistycznym Ośrodku tymczasowo od 27 marca 2023 r. do grudnia 2026 r. przebywała matka z małym dzieckiem (mieszkanka gminy Wielgie – cudzoziemka) - objęta indywidualnym planem pomocy.

Nasza gmina przystąpiła do Ogólnopolskiej Kampanii „DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY”. Kampania organizowana przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci. Głównym partnerem kampanii była Rzeczniczka Praw Dziecka. Przedmiotowa kampania była wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci w Polsce i promowała rozwiązania sprzyjające dobremu dzieciństwu. Było to wydarzenie, które miało mobilizować całe społeczeństwo. Inauguracja kampanii odbyła się 6 października

2025 r. na ogólnopolskiej konferencji w Warszawie. Szczególnym, symbolicznym momentem akcji był jej finał w dniu 19 listopada 2025 r. w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy wobec Dzieci. Tego dnia budynki i inne obiekty w całej Polsce zostały podświetlane na czerwono. Kampania „Dzieciństwo bez Przemocy” to nie tylko działanie profilaktyczne, ale przede wszystkim wyraz troski o dobro najmłodszych i realna pomoc w zapobieganiu krzywdzeniu. Razem możemy zatrzymać przemoc wobec dzieci.

Przy współpracy psychologów, pedagogów, wychowawców klas szkoły i przedszkola z terenu gminy Wielgie również przeprowadziły akcje edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Zależało nam na tym, aby gmina mogła zaistnieć na mapie prezentowanych inicjatyw na poziomie kraju, ponieważ dobro dzieci jest dla nas wszystkich priorytetem. Każdy mógł podpisać manifest, wyrażając w ten sposób sprzeciw wobec przemocy fizycznej i psychicznej względem dzieci. Akcja ta, zgodnie z zamierzeniami organizatorów kampanii, polegała też na oświetleniu na czerwono budynków. Czerwone światło miało symbolizować „rozświetlenie życia dzieciom doświadczającym krzywdzenia”. Z terenu naszej gminy do akcji zgłosiło się 15 podmiotów. W akcji rozświetlenia wziął udział Urząd Gminy Wielgie, GOPS Wielgie, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, 3 szkoły podstawowe, przedszkola, również 3 przychodnie lekarskie, apteka Viktoria, Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Szansa”, Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie, straż pożarna. Zgodnie z planem iluminacja rozpoczęła się **19 listopada 2025 r. o godz. 17.00**. W naszej gminie w oknach również zapłonęły czerwone światełka. Tym działaniem symbolicznie zakomunikowaliśmy nasze wsparcie dla idei kampanii.

Od lat pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Gminą Wielgie zawierane jest specjalne porozumienie, na mocy którego świadczona jest pomoc osobom dotkniętym przemocą domową. Ze środków na realizację Gminnego Programu finansowana jest opłata ***Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii Pogotowia dla Osób Doznających Przemocy Domowej***. Do zadań konsultantów Kujawsko-Pomorskiej Niebieskiej Linii należy świadczenie bezpłatnej pomocy prawnej oraz psychologicznej. Pomoc ta adresowana jest do osób doznających przemocy domowej oraz borykających się z problemami rodzinnymi, takimi jak: rozwód, separacja, uregulowanie władzy rodzicielskiej, kontaktów z dzieckiem, alimentacja, uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Poradnictwo świadczone jest przez specjalistów w swoich dziedzinach.

Problem społeczny – uzależnienia

W 2025 r. przez GOPS Wielgie realizowany był „*Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie na rok 2025*”, określający lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Na terenie gminy działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem. Zadaniem komisji jest m.in. rozpatrywanie wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, przeprowadzanie rozmów z osobami z problemem alkoholowym, zobowiązanie do leczenia odwykowego, udzielanie wsparcia, motywowanie do zaprzestania spożywania alkoholu. Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wielgiem wynika, że w 2025 r. do Gminnej Komisji wpłynęło 13 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym lub przeprowadzenie rozmów, dotyczących uzależnienia. Odbłyło się 6 spotkań GKRPA z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin. Przeprowadzono 15 rozmów z osobami z problemem alkoholowym lub członkami ich rodzin. Komisja skierowała 2 wnioski do biegłych sądowych: psychologa i psychiatry o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia oraz wskazania formy leczenia. Rok wcześniej skierowany został 1 wniosek o wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia. W 2025 r. skierowano do Sądu 1 wniosek na leczenie odwykowe (tyle samo rok wcześniej).

Przez cały czas dostrzega się potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień m.in. prowadzenie warsztatów profilaktycznych dla uczniów, organizację otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień oraz wsparcie dzieci w integracji ze środowiskiem rówieśniczym. W tym miejscu należy również wskazać na budzącą niepokój ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i telefonu komórkowego przez młodych ludzi. Konieczna staje się zatem szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu, co realizują placówki oświatowe.

W ramach „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie” rok rocznie realizowane są m.in. spektakle profilaktyczne dla uczniów, nauczycieli i rodziców, festyny, pogadanki.

Szkoły podstawowe z terenu gminy Wielgie realizują programy wychowawczo – profilaktyczne, w ramach których organizowane są apele, spotkania, pogadanki dot. profilaktyki uzależnień.

Osoby z terenu gminy Wielgie dotknięte wszelkiego rodzaju uzależnieniami mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego.

Na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem na terenie gminy Wielgie działały **3 punkty konsultacyjno-informacyjne** dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w szczególności od alkoholu i narkotyków, w tym udzielanie wsparcia i informacji. Punkty te znajdowały się w ZPO Wielgie, GOPS Wielgie oraz pod adresem Zaduszniki 10. Przez cały 2025 rok prowadzone były przez psychologa – P. Jarosława Najberga. Ze wsparcia korzystały zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci. Na spotkania zgłaszały się osoby z różnymi problemami: uzależnieni od alkoholu czy narkotyków, doświadczający przemocy psychicznej, z problemami wychowawczymi, współuzależnieni, z licznymi zaburzeniami, DDA i inni.

Dodatkowo Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgiem ul. Starowiejska 8 prowadził punkt informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków.

W miejscowości Zaduszniki ma swoją siedzibę **Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”**, skupiające osoby, które były lub są leczone z wszelkich uzależnień (alkohol, narkotyki itp.) oraz ich rodziny. W ramach działalności prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – punkt psychologiczno-konsultacyjny.

Problem społeczny – bezdomność

GOPS Wielgie obejmuje swoją opieką również osoby bezdomne. Na terenie gminy Wielgie nie ma schronisk, ani mieszkań treningowych i wspomaganych, ale jeśli tylko pojawia się problem bezdomności pracownicy socjalni podejmują się wszelkich starań, aby osobę taką umieścić w schronisku dla bezdomnych, stosowanie do stanu zdrowia potrzebującego wsparcia.

W 2025 r. pomoc w formie schronienia w schronisku dla bezdomnych otrzymały 4 osoby (mężczyźni), w tym 2 osoby w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Liczba ta wzrosła o 1, w porównaniu do roku 2024. Cały czas dąży się do likwidacji zjawiska bezdomności.

REALIZACJA DZIAŁAŃ NA PODSTAWIE OSIĄGNIĘTYCH WSKAŹNIKÓW W 2025 ROKU

Cel strategiczny 1. Poprawa warunków życia rodzin ze szczególnym uwzględnieniem warunków życia dzieci do lat trzech.

Wskaźniki realizacji działania:

– **liczba rodzin pobierająca świadczenia rodzinne**

W 2025 r. świadczenia rodzinne pobierało **425 rodzin** (stan na dzień 31.12.2025 r.).

– **kwota udzielonych świadczeń**

W 2025 r. udzielono następujące świadczenia pieniężne:

- świadczenia rodzinne – 5 949 820,83 zł (w tym zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka, świadczenia rodzicielskie),
- zasiłek dla opiekuna – 580,00 zł,
- świadczenia wychowawcze – 1 000,00 zł,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 248 663,34 zł,
- zasiłki okresowe i celowe – 823 052,17 zł (z tego 803 092,17 zł zasiłki okresowe, 19 960,00 zł zasiłki celowe),
- zasiłki stałe – 652 153,13 zł,
- zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – 190 005,00 zł,
- stypendia (pomoc materialna o charakterze socjalnym) – 143 951,73 zł,
- zasiłek szkolny – 3 100,00 zł,
- dodatki mieszkaniowe – 16 923,75 zł,
- wynagrodzenia za sprawowanie opieki wypłacane zgodnie z art. 18 ustawy o pomocy społecznej – 261 949,13 zł.

– **wartość udzielonych świadczeń niepieniężnych**

Do świadczeń niepieniężnych udzielonych w 2025 r. należy zaliczyć:

- dożywianie dzieci w szkołach/przedszkolach – 200 454,15 zł,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 347 568,00 zł (odpłatność za świadczenie tych usług 50 145,29 zł),

- usługi opiekuńcze – 268 171,39 zł (odpłatność za świadczenie usług 41 217,01 zł), z tego w ramach Programu „Opieka 75+” – edycja 2025 – 44 592,08 zł (z dotacji 26 755,25 zł),
- Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 - 91 432,90 zł,
- Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 – 317 681,40 zł,
- pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych – 63 831,60 zł,

– **liczba rodzin objętych pomocą**

W 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim przyznał pomoc i wsparcie **298 rodzinom** o łącznej liczbie osób w rodzinach – 953.

– **liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny**

Ogółem w 2025 r. asystent rodziny objął swoim wsparciem **12 rodzin**.

– **liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną**

Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się o pomoc do Ośrodka. W roku 2025 pracą socjalną objęto 257 rodzin, z liczbą osób w rodzinach 803. Jednym z powodów przyznawania pomocy jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – **108 rodzin**. Wszystkie te rodziny objęte są pracą socjalną.

– **liczba rodzin korzystających z poradnictwa**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim z myślą o mieszkańcach gminy organizuje wszelkiego rodzaju wsparcie, głównie terapeutyczne i psychologiczne, które w głównej mierze finansowane jest ze środków „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie”.

W 2025 r. w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. mieszkańcy gminy Wielgie mogli korzystać ze specjalistycznego **wsparcia prawnego/urzędowego** udzielanego raz w tygodniu przez inspektora do spraw wspierania rodziny. Każdy, kto tylko miał problem mógł zgłaszać się o wsparcie czy też poradę. W 2025 r. udzielono **54** tego typu **porady**.

Na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgim na terenie gminy Wielgie działały **3 punkty konsultacyjno-informacyjne** dla osób uzależnionych

i współuzależnionych, w szczególności od alkoholu i narkotyków, w tym udzielanie wsparcia i informacji. Punkty te znajdowały się w ZPO Wielgie, GOPS Wielgie oraz pod adresem Zadaszniki 10. Przez cały rok prowadzone były przez psychologa – P. Jarosława Najberga (24 godz./mies.). Ze wsparcia korzystały zarówno osoby dorosłe, jak i dzieci. Na spotkania zgłaszały się osoby z różnymi problemami: uzależnieni od alkoholu czy narkotyków, doświadczający przemocy psychicznej, z problemami wychowawczymi, współuzależnieni, z licznymi zaburzeniami, DDA i inni.

W 2025 r. udzielono łącznie **242 konsultacje**.

Dodatkowo Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim ul. Starowiejska 8 prowadził punkt informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w szczególności od alkoholu i narkotyków.

W miejscowości Zadaszniki ma swoją siedzibę **Stowarzyszenie Trzeźwościowe „SZANSA”**, skupiające osoby, które były lub są leczone z wszelkich uzależnień (alkohol, narkotyki itp.) oraz ich rodziny. W ramach działalności prowadzone są zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych – punkt psychologiczno-konsultacyjny. Podczas konsultacji terapeutka prowadziła rozmowy, dążyła do podjęcia przez te osoby trwałej abstinencji oraz odzyskania równowagi emocjonalnej. W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. w ramach działalności stowarzyszenia wsparciem objętych zostało 18 osób uzależnionych i 6 osób współuzależnionych.

– **liczba dzieci uczestnicząca w programach aktywizujących**

Wszelkie programy aktywizujące dla dzieci realizowane są w głównej mierze przez szkoły z terenu gminy Wielgie, Ośrodek Kultury i Bibliotekę Gminy Wielgie oraz sołectwa w ramach wszelkiego rodzaju imprez np. choinka.

Szkoła Podstawowa w Wielgim realizuje działania z zakresu profilaktyki, opieki i wychowania w oparciu o Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły.

W 2025 r. działania profilaktyczne zrealizowane zostały poprzez:

- spotkanie uczniów klas I – VIII i dzieci z oddziałów przedszkolnych z przedstawicielami Policji i Państwowej Straży Pożarnej pod hasłem „Bezpieczne ferie 2025”,
- udział w dniu 14.02.2025 r. w wyjątkowej akcji pod hasłem „Kochaj swoje życie – bądź bezpieczny”. Jej celem było promowanie bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym. Z tą myślą, funkcjonariuszka policji z Komendy Powiatowej Policji z Lipna, zajmująca się profilaktyką społeczną, postanowiła połączyć walentynkową atmosferę z edukacją

dotyczącą odpowiedzialnego zachowania na drodze. Podczas spotkania uczniowie otrzymali elementy odblaskowe, które mają poprawić ich widoczność po zmroku,

- Dni Zdrowia i Profilaktyki pod hasłem „Standardy Ochrony Małoletnich”,
- spotkanie z Marcinem Miziołkiem założycielem Spiral Coaching, Certyfikowanym Coachem Izby Coachingu w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego,
- spektakle profilaktyczne grupy „Magiczna scena” z Krakowa dla uczniów klas I – III i dzieci z oddziału przedszkolnego,
- organizacja akcji "Bijemy rekord pierwszej pomocy - Ratujemy i uczymy ratować" w dniu 16.10.2025 r., przy współpracy z WOŚP Lipno, udział wzięli uczniowie klas IV-VIII,
- podsumowanie w dniu 19.11.2025 r. o godzinie 17.00 ogólnopolskiej kampanii społecznej „Dzieciństwo bez przemocy”. Szkoła już po raz drugi wzięła udział w inicjatywie powstałej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę i Krajowej Koalicji na rzecz Ochrony Dzieci.

W ramach działań odbyły się warsztaty w klasach I – III prowadzone przez pedagoga p. Annę Siedlecką i psychologa p. Lidię Szlągiewicz z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lipnie. Spotkania miały na celu uświadomienie, że każde dziecko jest ważne, zasługuje na szacunek i akceptację. Uczniowie zostali zaznajomieni z koniecznością stawiania granic w relacjach z drugim człowiekiem. Dzieci z klas młodszych wykonały wspólnie plakaty pod hasłem „Szczęśliwe dzieciństwo”. W oddziale przedszkolnym „Motylki” zorganizowane zostały warsztaty profilaktyczne z pedagogiem specjalnym na „Moje granice – kiedy i jak powiedzieć nie”.

- przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych w klasach III z okazji Dnia Tolerancji przy współpracy z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Lipnie na temat "Ludzie choć inni są, to razem być powinni",
- włączenie się w ogólnopolską inicjatywę Ministerstwa Edukacji Narodowej „Tydzień o przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej”. Z tej okazji w szkole zorganizowane zostały spotkania w klasach I – III ze specjalistami na temat radzenia sobie z przemocą. Najmłodsi uczniowie rozwijali pożądane umiejętności społeczne, a w szczególności uczyli się asertywności i sztuki komunikacji.
- zorganizowanie w klasach IV – VII przez członków Samorządu Uczniowskiego pod opieką pedagogów prezentacji multimedialnej „Stop przemocy rówieśniczej” oraz przeprowadzenie dyskusji, podczas których młodzież dzieliła się swoją wiedzą na temat

przyczyn, przejawów i sposobów zapobiegania zachowaniom przemocowym. Specjaliści szkolni przygotowali broszury informacyjne, a także gazetkę szkolną przypominającą, jak reagować powinien uczeń i gdzie szukać pomocy, kiedy znajdzie się w trudnej sytuacji.

- wspieranie rodziców uczniów poprzez organizowanie we współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Lipnie spotkań szkoleniowych: „Gotowość szkolna dziecka”, a także „Współpraca rodziców ze szkołą”.

Uczniowie borykający się z trudnościami dydaktycznymi, wychowawczymi i emocjonalnymi objęci byli wsparciem specjalistów pedagoga, logopedy, psychologa Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lipnie. Rodzicom uczniów udzielane były porady i konsultacje.

W roku 2025 w Szkole Podstawowej w Czarnem realizowane były liczne działania wychowawczo-profilaktyczne, których celem było wspieranie prawidłowego rozwoju uczniów, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, kształtowanie postaw empatii, tolerancji i odpowiedzialności oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego klimatu szkoły.

W ramach realizacji programów profilaktycznych przeprowadzono następujące działania: Realizowany był program „Klub Bezpiecznego Puchatka”, w którym uczestniczyło 33 uczniów. Celem programu było kształtowanie u najmłodszych uczniów właściwych postaw związanych z bezpieczeństwem w szkole, w domu oraz w kontaktach z innymi osobami.

Szkoła brała udział w projekcie „Szkoła Dostępna dla wszystkich”, którego głównym celem było podniesienie kompetencji nauczycieli-specjalistów (pedagogów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów) w zakresie udzielania adekwatnego wsparcia dzieciom, uczniom, rodzicom i nauczycielom. W ramach projektu prowadzone były zajęcia wychowawczo-specjalistyczne i integracyjne, sprzyjające budowaniu poczucia wspólnoty, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów będących uchodźcami z Ukrainy oraz ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Działania realizowane były przez pedagoga szkolnego.

Zrealizowano program „Szkoła Pozytywnego Myślenia”, w którym uczestniczyło łącznie 108 uczniów. Uczniowie klasy VIII (15 osób) brali udział w zajęciach z wychowawcą, natomiast pozostali uczniowie uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych. Program miał na celu rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz kształtowanie pozytywnego myślenia.

Realizowany był również Projekt Edukacyjno-Społeczny „Każdy inny – wszyscy równi”, skierowany do wszystkich uczniów szkoły. Projekt uwrażliwiał społeczność szkolną na obecność i potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Działania prowadzone były przez pedagoga specjalnego przy wsparciu psychologa i pedagoga szkolnego.

W szkole wdrożono program mentoringu rówieśniczego „Razem Rażniej”, obejmujący 5 par uczniów. Program miał na celu integrację społeczności uczniowskiej, w tym uczniów z doświadczeniem migracji, wzmacnianie relacji rówieśniczych oraz rozwijanie umiejętności współpracy i wzajemnego wsparcia.

Placówka przystąpiła do programu „Doposażenie szkół w środki higieny menstruacyjnej w roku szkolnym 2024/2025 – Okresowe ABC”, realizowanego przez MEN i Kulczyk Foundation. Celem programu było przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu menstruacyjnemu poprzez zwiększenie dostępu do środków higieny menstruacyjnej, przekazywanie wiedzy na temat dojrzewania i higieny osobistej oraz zapobieganie negatywnym skutkom dla zdrowia psychicznego uczniów.

W ramach szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na zajęciach z wychowawcami oraz podczas apeli organizowane były pogadanki i spotkania profilaktyczne, m.in. dla uczniów klas VII i VIII, dotyczące profilaktyki uzależnień.

Uczniowie uczestniczyli także w spektaklach i spotkaniach profilaktycznych, takich jak spektakl „Księga życzeń” w wykonaniu Teatru Kurtyna z Krakowa oraz spotkanie „Zasady bezpieczeństwa” z udziałem przedstawicieli WOPR i Policji.

W szkole prowadzone były porady i konsultacje dla uczniów i rodziców przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lipnie oraz specjalistów zatrudnionych w szkole (pedagog, psycholog).

Uczniowie z niepełnosprawnościami objęci byli pomocą psychologiczno-pedagogiczną, w tym zajęciami logopedycznymi, korekcyjno-kompensacyjnymi, terapią pedagogiczną, zajęciami rozwijającymi umiejętności emocjonalno-społeczne oraz zajęciami z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem. Szkoła realizowała również wczesne wspomaganie rozwoju dla jednego dziecka w oddziale przedszkolnym.

Istotnym elementem działań profilaktycznych były inicjatywy ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Zorganizowano Dzień Życzliwości i Pozdrowień, którego celem było promowanie pozytywnych relacji, empatii i wzajemnego szacunku. Przeprowadzono apel poświęcony Prawom Dziecka w ramach kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” oraz lekcję online „Jak reagować na przemoc?

Rozpoznaj, zareaguj, zatrzymaj”. Uczniowie uczestniczyli także w spektaklu profilaktycznym „Tajemnice zaginionych książek” oraz apelu podsumowującym Tydzień Przeciwdziałania Przemocy Rówieśniczej.

Równolegle treści profilaktyczne realizowane były na godzinach wychowawczych, podczas których poruszano m.in. zagadnienia budowania poczucia własnej wartości, rozpoznawania emocji, praw dziecka oraz zasad bezpieczeństwa.

Podjęte działania przyczyniły się do wzmacniania kompetencji społecznych uczniów, podnoszenia świadomości w zakresie bezpieczeństwa i praw dziecka oraz budowania bezpiecznego, wolnego od przemocy środowiska szkolnego. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w realizowanych działaniach i wykazywali duże zaangażowanie.

W roku 2025 w Szkole Podstawowej w Zadusznikach realizowano szereg działań o charakterze profilaktycznym, mających na celu przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz zapobieganiu różnym formom uzależnień. Działania były zgodne ze szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym oraz rekomendacjami Ministerstwa Edukacji.

1. Zajęcia profilaktyczne dla uczniów

- Przeprowadzono cykl godzin wychowawczych poświęconych tematyce przemocy fizycznej, psychicznej i cyberprzemocy.
- „Wyprawa do zakłętego lasu” - spektakl profilaktyczny.
- Uczniowie klas IV–VIII uczestniczyli w warsztatach dotyczących odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz bezpiecznego korzystania z internetu.
- Światowy Dzień Świadomości Autyzmu.
- „Galaktyczny przyjaciel” - spektakl profilaktyczny.
- Spotkanie z Rzeczniczką Praw Dziecka.
- Tydzień Przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.
- „Tajemnice Zaginionych Książek” - spektakl profilaktyczny.
- Akcja - Dzieciństwo bez przemocy.
- Zorganizowano spotkania profilaktyczne, dotyczące uzależnień od alkoholu, nikotyny, dopalaczy i środków psychoaktywnych, prowadzone przez specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej.

2. Współpraca z rodzicami

- Rodzice otrzymali materiały informacyjne dotyczące rozpoznawania sygnałów zagrożenia przemocą i uzależnieniami.

- Zorganizowano spotkanie edukacyjne dla rodziców klas VI–VIII, dotyczące profilaktyki uzależnień behawioralnych (gry komputerowe, media społecznościowe).

3. Działania środowiskowe i wychowawcze

- Wprowadzono regularne dyżury nauczycieli na przerwach oraz w miejscach szczególnie narażonych na zachowania agresywne. Przeprowadzono akcję „Tydzień Życzliwości”, promującą kulturę osobistego i wzajemnego wsparcia.

- „Zbieramy dary dla schroniska” wraz ze Stowarzyszeniem Czarne Stopy.

- Kontynuowano działalność skrzynki zaufania oraz dyżury pedagoga szkolnego.

- Realizowano program rówieśniczych mediatorów, wspierający rozwiązywanie konfliktów w sposób konstruktywny.

4. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi

- Szkoła współpracowała z Policją, WOPR, PPP oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie edukacji profilaktycznej oraz konsultacji w przypadkach wymagających interwencji.

- Zgłoszono i zrealizowano procedury Niebieskiej Karty w sytuacjach uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej.

5. Monitorowanie i ewaluacja

- Regularnie analizowano sytuację wychowawczą szkoły, dokonując przeglądu zgłoszeń, interwencji oraz działań profilaktycznych.

- Na podstawie obserwacji i konsultacji z zespołem nauczycieli wprowadzono dodatkowe działania wspierające integrację zespołów klasowych.

6. Do szkoły uczęszcza 13 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego. Koordynacją wspierania potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami zajmuje się pedagog specjalny. Wsparcie udzielane jest uczniom w trakcie bieżącej pracy z nimi oraz zintegrowanych działań specjalistów. Szkoła realizuje zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zatrudnia specjalistów zgodnie z potrzebami wynikającymi z orzeczeń (13) lub opinii (25) PPP. Odbywały się zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej: logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz zajęcia rewalidacyjne. Uczniowie z niepełnosprawnościami dysponują środkami dydaktycznymi niezbędnymi do realizacji zajęć dostosowanych do ich potrzeb i możliwości (zakupione w ramach dotacji MENiS).

Z funduszy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Wielgie zostały zakupione trzy pakiety profilaktyczne z całoroczną subskrypcją dla uczniów klas I - VIII szkół podstawowych z terenu gminy Wielgie. W miesiącu marcu i październiku dla wszystkich uczniów z klas I-III oraz przedszkoli zostały przeprowadzone programy profilaktyczne w formie teatralnej oraz pogadanki pt. „Tajemnica zaginionych książek”, „Galaktyczny przyjaciel”, „Pułapki sieci”. Widowiska te nawiązywały do bezpieczeństwa w sieci, rozsądnego korzystania z internetu, jak również poruszały tematykę problemu używek oraz przemocy i korzyści z aktywnego trybu życia. W marcu 2025 r. do Szkoły Podstawowej w Zadusznikach zostały przekazane bilety (dla 40 osób) na udział dzieci w spektaklu teatralnym z elementami profilaktyki antyalkoholowej i przeciwko przemocy w rodzinie, który odbył się w Kinie „Nawojka” w Lipnie. Podczas Gminnego Dnia Dziecka, dla dzieci został wystawiony namiot profilaktyczny, który był połączony z pogadanką o tematyce zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych, narkotyków i dopalaczy. W ZPO Wielgie dla uczniów klas VI i VII został zorganizowany program o charakterze profilaktyki uzależnień w formie warsztatów pt. „Cyberpułapka, czyli więzienie bez krat”. Było to połączenie koncertu muzycznego z pogadanką profilaktyczną.

GOPS Wielgie przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lipnie i przy partnerstwie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Toruniu w dniu 04.09.2025 r. zorganizował dla wytypowanych rodzin z dziećmi z naszej gminy warsztaty „Komunikacja z dzieckiem – nauka wyrażania własnych emocji”. W dniu 30.10.2025 r. we współpracy z PCPR Lipno odbyło się indywidualne poradnictwo pedagogiczne. W dniach 21.10.2025r., 06.11.2025 r. i 19.11.2025 r. zorganizowane zostały spotkania asystenta rodziny z rodzinami objętymi asystenturą, i nie tylko, których celem była integracja i wymiana doświadczeń wśród rodzin mieszkających w naszej gminie.

W dniu 16.12.2025 r. asystent rodziny zorganizował spotkanie Wigilijne dla rodzin objętych asystenturą. Zaproszone rodziny przygotowały potrawy wigilijne, dzieliły się opłatkiem, wzajemnie wręczyły sobie drobne upominki.

Programy aktywizujące realizuje również Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie. Organizowane są spotkania, wszelkiego rodzaju warsztaty rozwijające zdolności i zainteresowania młodych ludzi z terenu gminy. W stałych formach pracy kulturalno – wychowawczej znajdują się: zajęcia gminnej orkiestry dętej (20 osób), zajęcia tańca

nowoczesnego (45 osób), zajęcia zumby (30 osób), zajęcia plastyczne dla dzieci (20 osób), zajęcia grupy wokalne – chóru (10 osób), zbiórki harcerskie (30 osób), zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci (30 osób), warsztaty teatralne (20 osób), warsztaty robotyki i programowania (20 osób), warsztaty ceramiczne (20 osób). Każde zajęcia aktywizujące organizowane przez ośrodek przyciągają dzieci i młodzież szkolną.

– **liczba dzieci objętych wsparciem GOPS**

Dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach odbywało się w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Pomoc realizowana była i jest w formie „gorącego posiłku” tylko w dni nauki szkolnej i czynnej stołówki szkolnej. W 2025 r. z dożywiania w szkole i przedszkolu skorzystało **251 dzieci**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgim realizuje zadania z zakresu przyznawania pomocy w formie stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.

W I półroczu 2025 r. stypendium otrzymało **129 uczniów**, zaś w II półroczu **155 uczniów**. Zasiłek szkolny w danym roku otrzymało **5 uczniów**.

Dzieci z zaburzeniami psychicznymi objęte zostały specjalistycznymi usługami opiekuńczymi – 14 dzieci (ogółem 16 osób objętych SUO). W 2025 r. asystent rodziny współpracował z 11 rodzinami. W pracy asystenta rodziny dużego zaangażowania wymagała praca z dziećmi. W ramach kontaktu z pedagogiem szkolnym i wychowawcami, asystent diagnozował problemy dzieci w nauce.

W dniu 01.02.2025 r. GOPS Wielgie przy współpracy z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym zorganizował „Gwiazdkową niespodziankę 2024” dla dzieci z terenu gminy Wielgie. GOPS Wielgie zapewnił poczęstunek, a stowarzyszenie paczki świąteczne. Rozdanie paczek poprzedzono krótkim występem artystycznym.

W okresie od 14.07.2025 r. do 23.07.2025 r. 12 dzieci z terenu gminy Wielgie uczestniczyło w bezpłatnych koloniach letnich w Mikoszewie. Wypoczynek dla dzieci zorganizowany został z inicjatywy Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy.

Cel strategiczny 2. Poprawa warunków życia osób niepełnosprawnych poprzez włączenie ich do społeczności lokalnej.

Wskaźniki realizacji działania:

– **liczba osób pobierająca świadczenia pielęgnacyjne, zasiłki pielęgnacyjne**

W 2025 r. **104 osoby** pobrały świadczenia pielęgnacyjne (wyplacono 1156 świadczeń). Zasiłki pielęgnacyjne otrzymało **309 osób** (wyplacono 3610 świadczeń).

– **liczba rodzin pobierająca zasiłek dla opiekunów**

W 2025 r. zasiłek dla opiekuna pobrała **1 rodzina** (wyłacono 1 świadczenie).

– **liczba rodzin/osób sprawująca opiekę nad chorym członkiem rodziny, będącym osobą niepełnosprawną (zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy)**

W roku sprawozdawczym zasiłek dla opiekuna wyłacono **1 osobie/rodzinie**, zaś specjalny zasiłek opiekuńczy – **4 osobom** (39 świadczeń).

– **liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym udzielono wsparcia finansowego w ramach pomocy społecznej**

Jednym z powodów przyznawania pomocy finansowej jest niepełnosprawność. W 2025 r. z powodu niepełnosprawności pomoc przyznano **102 rodzinom** (295 osób w rodzinach).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że GOPS Wielgie wypłaca również zasiłki stałe, których odbiorcami w znacznej części są osoby dotknięte niepełnosprawnością. W 2025 r. zasiłki stałe otrzymało 59 osób (57 rodzin).

– **liczba rodzin z osobą niepełnosprawną, którym przyznano pomoc usługową**

W 2025 r. usługami opiekuńczymi objęto 9 osób/rodzin (w tym również osoby z niepełnosprawnością). W tym miejscu należy zaznaczyć, że 4 osoby otrzymały wsparcie w ramach Programu „Opieka 75” – edycja 2025. Z Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2025 skorzystało 16 osób, zaś z Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 – 30 osób.

– **liczba osób objętych usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

W 2025 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych zostało **16 osób (16 rodzin)**.

– **liczba osób sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi**

Osobami z niepełnosprawnością zajmują się członkowie rodziny, jak i instytucje, w zależności od rodzaju świadczonych usług. Jak wynika z danych GOPS Wielgie w 2025 r. wymienić należy:

1) osoby zatrudnione przez GOPS Wielgie:

- usługi opiekuńcze (dla osób starszych i z niepełnosprawnością) – 2 osoby na umowę o pracę (świadczyły również pracę w ramach programów),
 - z Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 – 1 osoba na umowę o pracę,
 - świadczące pracę w ramach programów: „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025: 14 opiekunów (z tego 12 na umowę zlecenie i 2 umowa o pracę (ujęte powyżej) i „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025: 19 asystentów (z tego 17 na umowę zlecenie i 2 umowa o pracę (ujęte powyżej),
 - dodatkowo na umowę zlecenie zatrudnionych było 10 osób świadczących usługi opiekuńcze (w tym na zastępstwa),
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 1 podmiot/firma.
- 2) członkowie rodziny sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością:
- zasiłek dla opiekunów – 1 osoba,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy – 4 osoby,
 - świadczenia pielęgnacyjne – 104 osoby.

Cel strategiczny 3. Zapewnienie pomocy i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych w społeczności lokalnej.

Wskaźniki realizacji działania:

— **liczba osób zatrudnionych przez GOPS sprawujących opiekę nad osobami starszymi**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiem w celu sprawowania opieki nad osobami starszymi zatrudnia opiekunki domowe. W 2025 r. usługi opiekuńcze świadczone były przez **2 osoby** zatrudnione na umowę o pracę, jako opiekunki, **1 osoba** zatrudniona na umowę o pracę z Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025 oraz **10 osób** zatrudnionych na umowę zlecenie.

— **liczba wolontariuszy zajmujących się osobami starszymi**

W szkołach podstawowych z terenu gminy Wielgie działają koła wolontariatu. Ich działania skupiają się wokół pomocy osobom starszym oraz organizacji akcji charytatywnych różnego typu. Wolontariat Szkoły Podstawowej w Wielkiem zrzesza 21

członków. Szkolne Koło Wolontariatu w Szkole Podstawowej w Czarnem obecnie liczy 24 członków. W Szkole Podstawowej w Zadusznikach działa Szkolne Koło Caritas zrzeszające 15 wolontariuszy. Wolontariat w szkołach z terenu gminy Wielgie liczy ogółem **60 osób**.

— **liczba projektów zrealizowanych na rzecz osób starszych**

W 2025 r. GOPS Wielgie realizował dwa programy na rzecz osób starszych:

1) **Program „Opieka 75+” – edycja 2025**, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej. Gminy przystępujące do realizacji programu uzyskały finansowe wsparcie do 60% przewidywanych kosztów realizacji zadania.

2) **Program „Kujawsko-Pomorska Teleopieka”** – dodatkowa usługa opiekuńcza, wykorzystująca nowoczesne technologie. Jej celem jest zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych, niesprawnych, chorych i innych, pozostających samotnie w swoich domach. Jest narzędziem systemu opieki, które pozwala wielu osobom na lepsze funkcjonowanie, odzyskanie poczucia bezpieczeństwa i samodzielności. Przeznaczona jest dla osób z problemami sercowo-krażeniowymi i polega na noszeniu bransoletek monitorujących pracę tego układu.

Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie współpracuje z Oddziałem Kujawsko - Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku - Oddział Wielgie. Słuchaczami są emeryci i renciści z terenu gminy Wielgie. W ramach współpracy ośrodek udostępnia członkom koła salę na spotkania oraz organizuje wykłady, które odbywają się raz w miesiącu. Daje to osobom starszym możliwość nie tylko dalszego rozwoju, ale również wspólne spędzanie czasu. OKiBGW jest także organizatorem inauguracji i zakończenia roku akademickiego UTW.

W Wielgiem działa koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Spotkania odbywają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca. W ramach koła organizowane są spotkania okolicznościowe, takie jak: Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Dzień Inwalidy oraz wycieczki np. do teatru, spotkania przy ognisku, imprezy taneczne.

Przy OKiBGW działa także Zespół wokально-instrumentalno-kabaretowy Ziemi Dobrzyńskiej, którego członkowie spotykają się w każdy czwartek. Głównie są to emeryci. Chór występuje na lokalnych imprezach, promuje gminę na terenie powiatu.

Poza wspomnianymi działaniami seniorzy mają możliwość uczestniczyć także w zajęciach tanecznych zumbi oraz spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki w bibliotece w Wielgim raz w miesiącu.

— **liczba osób starszych objęta bezpośrednią pomocą w ramach projektów, liczba spotkań integracyjnych**

W ramach Programu „Opieka 75+” - edycja 2025 pomocą objęto **4 osoby**, zaś w ramach partnerstwa Programu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” w 2021 r. - 10 osób (osoby niepełnosprawne, starsze) otrzymało bransoletki życia – urządzenie alarmująco-monitorujące. W trakcie realizacji programu 4 osoby zmarły, do programu przystąpiły kolejne osoby. Stan osób objętych programem w 2025 r. – 9 osób.

Oddział Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wielgim skupia ok. 20 słuchaczy. Wykłady odbywają się raz w miesiącu. Koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów liczy ok. 60 członków. Spotkania odbywają się w każdy pierwszy wtorek miesiąca. W jego ramach odbywają się różnego rodzaju spotkania integracyjne i okolicznościowe. Zespół wokально-instrumentalno-kabaretowy Ziemi Dobrzyńskiej, skupiający głównie emerytów liczy ok. 10 osób.

PODSUMOWANIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 została opracowana z uwzględnieniem bieżących potrzeb społecznych. Zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej. W myśl ustawy o pomocy społecznej podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem lokalnym.

Realizacja Strategii powinna zatem wpłynąć na wzrost jakości życia mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych, z niepełnosprawnością, rodzin i dzieci.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najsukuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

Analizując przekazane dane przez poszczególne podmioty uczestniczące w realizacji zadań strategicznych można stwierdzić, że większość założonych kierunków działań zostało zrealizowanych lub są w trakcie realizacji. Podejmowane działania w ramach realizacji poszczególnych celów przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

Realizując poszczególne cele strategiczne my, jako Gmina przyczyniamy się do poprawy jakości życia mieszkańców. Solidarnie przyłączamy się do wszelkich akcji wspierających osoby w potrzebie. Działania, jakie podejmujemy zawsze mają na celu polepszenie życia mieszkańców.

Z danych przedstawionych przez lokalne instytucje i służby społeczne wynika, że podejmowane były aktywne działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne w każdym obszarze strategicznym. Interdyscyplinarna współpraca umożliwiła realizację priorytetowych kierunków dla rozwoju polityki społecznej Gminy Wielgie.

Sporządził:

Magdalena Rumianowska
- starszy specjalista pracy socjalnej

Zatwierdził:

Ewelina Giżyńska
Kierownik GOPS Wielgie

Uzasadnienie

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, obowiązek przedstawienia Radzie Gminy sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, nakłada na Kierownika jednostki art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. W przedkładanym sprawozdaniu uwzględnia się realizację wszystkich zadań należących do kompetencji GOPS w Wielgiem. Jednocześnie przy sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgiem dokonana została ocena stopnia realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Wielgie na lata 2021-2026 w formie sprawozdania za 2025 r.

Wobec powyższego wnoszę o przyjęcie uchwały w proponowanym brzmieniu.

Przewodnicząca Rady Gminy

Ewelina Antonowicz